ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΓΥΡΙΟΣ
Τηλέφωνο: 2103382213
Fax: 2103617217
E-mail: aargyropoulos@acci.gr

Αθήνα,16/07/2018
Αριθ.Πρωτ.:1191210

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρία».**

Την **04/07/2018** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρία,** το διακριτικό τίτλο Unisystems A.E. και αριθμό ΓΕΜΗ **121831201000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1424057** οι εγκεκριμένες από την **05/06/2018 Τακτική Γενική Συνέλευση** οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2017 έως 31/12/2017.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1424058** η από **05/06/2018 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης** σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2018 έως 31/12/2018:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«PriceWaterHouseCoopers A.E.»**, Α.Φ.Μ. 094399907, Αρ. ΓΕΜΗ 1520401000, και Δ/νση : Λ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 268 ΤΚ , ΧΑΛΑΝΔΡΙ.

Σχετικό έγγραφο άσκησης ελέγχου της Περιφέρειας Αττικής, ΠΕ Αθηνών Νότιος Τομέας (Αρ. Πρωτ.: 6302 - 18/06/2018).

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία

Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

για τη χρήση 2017

(από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2017)

με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

UNISYSTEMS A.E.E.

Αρ.ΓΕΜΗ - 121831201000

πρώην ΑΡ.Μ.Α.Ε.1447/01NT/B/86/331(08)

Αλ. Πάντου 19-23, Καλλιθέα

Καλλιθέα

Μάρτιος 2018

Περιεχόμενα

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	**0**
Κατάσταση αποτελεσμάτων	**1**
Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	**3**
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	**5**
Κατάσταση ταμειακών ροών	**8**
Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	**9**
1. Γενικές πληροφορίες	**9**
2. Αρχές σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	**11**
3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	**26**
4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης	**32**
5. Πληροφόρηση κατά τομέα	**33**
6. Ενσώματα πάγια	**35**
7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	**38**
8. Επενδύσεις σε ακίνητα	**41**
9. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	**42**
10. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	**43**
11. Αναβαλλόμενη φορολογία	**45**
12. Αποθέματα	**48**
13. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	**48**
14. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**50**
15. Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς πώληση και διακοπτόμενες δραστηριότητες	**50**
16. Μετοχικό κεφάλαιο	**51**
17. Λοιπά αποθεματικά και αδιανέμητα κέρδη	**52**
18. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	**53**
19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	**55**
20. Δάνεια	**55**
21. Έξοδα ανά κατηγορία	**57**
22.Παροχές σε εργαζόμενους	**58**
23. Λοιπά έσοδα /(έξοδα)-Λοιπά κέρδη/ (ζημίες)	**59**
24. Χρηματοοικονομικά έσοδα /(έξοδα)	**59**
25. Φόρος εισοδήματος	**60**
26. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**61**
27. Κέρδη ανά μετοχή	**62**
28. Ανειλημμένες υποχρεώσεις	**62**
29. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις	**63**
30. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη	**64**
31. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	**64**
32. Κατασκευαστικά Συμβόλαια	**66**
33. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	**66**
34. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	**68**

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία

Έκθεση ελέγχου επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία (Όμιλος ή/και Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις ενοποιημένες και εταιρικές καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την ενοποιημένη και εταιρική χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, την ενοποιημένη και εταιρική χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες και εταιρικές ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις

χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2017 αντιστοιχούν στις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις,

- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Ατου Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ ’αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις ενοποιημένες και χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 8 Μαΐου 2018

ΠράϊσγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δημήτρης Σούρμπης

Α.Μ. ΣΟΕΛ 16891

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

ποσά σε χιλιάδες €

	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	6	7.935	9.229	7.934	9.227
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	1.427	1.139	1.427	1.139
Επενδύσεις σε ακίνητα	8	2.835	2.845	2.835	2.845
Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	9	-	-	224	345
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11	3.504	4.272	3.504	4.272
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	13	238	1.160	238	1.160
		15.939	**18.645**	**16.162**	**18.988**
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	12	1.988	1.977	1.988	1.977
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	13	48.471	52.473	47.448	52.087
Διαθέσιμα προς πώληση					
Χρηματοοικονομικά στοιχεία	10	-	4.539	-	4.539
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		1.460	-	1.447	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	14	6.442	11.756	5.987	11.162
		58.361	**70.745**	**56.870**	**69.765**
Περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα προς πώληση & διακοπή σε δραστηριότητες	15	-	-	-	-
Σύνολο ενεργητικού		**74.300**	**89.390**	**73.032**	**88.753**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ					
Καθαρή θέση αποδιδόμενη στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	16	4.410	10.080	4.410	10.080
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	16	9.329	9.329	9.329	9.329
Λοιπά αποθεματικά	17	3.448	3.500	3.645	3.645
Αδιανέμητα κέρδη		12.494	13.574	11.877	13.217
		29.681	36.483	29.261	36.271
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	-	-	-
Σύνολο καθαρής θέσης		**29.681**	**36.483**	**29.261**	**36.271**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	18	3.466	3.017	3.466	3.017
Επιχορηγήσεις		44	-	43	-
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	19	52	52	52	52
		3.562	**3.069**	**3.561**	**3.069**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	19	40.895	48.640	40.059	48.205
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		14	410	3	420
Επιχορηγήσεις		148		148	
Δάνεια	20	-	788	-	788
		41.057	**49.838**	**40.210**	**49.413**
Σύνολο υποχρεώσεων		**44.619**	**52.907**	**43.773**	**52.482**
Σύνολο καθαρής θέσης και υποχρεώσεων		**74.300**	**89.390**	**74.032**	**88.753**

Κατάσταση αποτελεσμάτων

ποσά σε χιλιάδες €

	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1η Ιανουαρίου έως		Από 1η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Πωλήσεις	5	**84.000**	**82.534**	**82.841**	**81.439**
Κόστος πωλήσεων	21	(70.580)	(69.517)	(69.723)	(68.683)
Μεικτό κέρδος		**13.420**	**13.017**	**13.118**	**12.756**
Έξοδα διάθεσης	21	(6.005)	(6.423)	(5.828)	(5.958)
Έξοδα διοίκησης	21	(6.205)	(4.237)	(6.177)	(4.208)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκμετάλλευσης – καθαρά	23	563	266	563	264
Λοιπά κέρδη/(ζημίες) καθαρά	23	(1.078)	(2.182)	(1.253)	(2.667)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων και χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων		**695**	**441**	**423**	**187**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	24	82	320	82	305
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	24	(317)	(384)	(316)	(389)
Χρηματοοικονομικά έξοδα-καθαρά	24	(235)	(64)	(234)	(84)
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων		**460**	**377**	**189**	**103**
Φόρος εισοδήματος	25	(1.299)	(2.024)	(1.289)	(2.024)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) χρήσεως		**(839)**	**(1.647)**	**(1.100)**	**(1.921)**
Κατανεμημένα σε :					
Μετόχους της μητρικής		(839)	(1.647)	(100)	(1.921)
Δικαιώματα μειοψηφίας		-	-	-	-
		(839)	**(1.647)**	**(100)**	**(1.921)**
Κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής για την χρήση (εκφρασμένα σε € ανά μετοχή)					
Βασικά και απομειωμένα	27	(0,0799)	(0,0784)	(0,1047)	(0,0914)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 64 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων

ποσά σε χιλιάδες €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		Από 1η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) χρήσεως	**(839)**	**(1.647)**	**(1.100)**	**(1.921)**
Στοιχεία που δε θα ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων:				
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες)	(238)	(56)	(238)	(56)
Συγκεντρωτικά Συνολικά έσοδα / (ζημίες) χρήσεως μετά από φόρους	**(1.077)**	**(1.703)**	**(1.338)**	**(1.977)**
Κατανεμημένα σε :				
Μετόχους της μητρικής	(1.077)	(1.703)	(1.338)	(1.977)
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-
	(1.077)	**(1.703)**	**(1.338)**	**(1.977)**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 64 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

		Ο ΟΜΙΛΟΣ					
							ποσά σε χιλιάδες €
		Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					
		Μετοχικό κεφάλαιο & Υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αδιανέμητα κέρδη	Σύνολο	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**Σημ.**	**19.409**	**3.791**	**15.013**	**38.213**	**41**	**38.254**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-	-	(1.703)	(1.703)	-	(1.703)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		-	-	-	-	-	-
Συναλ/κές διαφορές από μετ/πη θυγατρικών εξωτερικού		-	(61)	-	-	(41)	(102)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	-	-	-	-	-	-
Πληρωμή μερίσματος		-	-	-	-	-	-
Λοιπά		-	-	34	34	-	34
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016		**19.409**	**3.730**	**13.344**	**36.483**	**-**	**36.483**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-	-	(1.077)	(1.077)	-	(1.077)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		-	-	-	-	-	-
Συναλ/κές διαφορές από μετ/πη θυγατρικών εξωτερικού.		-	(52)	-	(52)	-	(52)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	(5.670)	-	-	(5.670)	-	(5.670)
Πληρωμή μερίσματος		-	-	-	-	-	-
Λοιπά		-		(3)		-	(3)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017		**13.739**	**3.678**	**12.264**	**29.681**	**-**	**29.681**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 64 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
					ποσά σε χιλιάδες €
		Μετοχικό κεφάλαιο & Υπέρ το άρτιο	**Λοιπά αποθεματικά**	**Αδιανέμητα κέρδη**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**Σημ.**	**19.409**	**3.874**	**14.968**	**38.251**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-	-	(1.977)	(1.977)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		-	-	-	-
Συναλ/κές διαφορές από μετ/πη θυγατρικών εξωτερικού		-	-	-	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	-	-	-	-
Πληρωμή μερίσματος		-	-	-	-
Λοιπά		-	-	(3)	(3)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016		**19.409**	**3.874**	**12.988**	**36.271**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		-	-	(1.338)	(1.338)
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		-	-	-	-
Συναλ/κές διαφορές από μετ/πη θυγατρικών εξωτερικού		-	-	-	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	(5.670)	-	-	(5.670)
Πληρωμή μερίσματος		-	-	-	-
Λοιπά		-	-	(2)	(2)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017		**13.739**	**3.874**	**11.648**	**29.261**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 64 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Κατάσταση ταμειακών ροών

ποσά σε χιλιάδες €

	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1η Ιανουαρίου έως		Από 1η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	26	(2.279)	16.774	(2.128)	16.739
Καταβληθέντες τόκοι		(422)	(486)	(411)	(394)
Καταβληθείς/(μη καταβληθείς) φόρος εισοδήματος		(409)	(1.723)	(409)	(1.722)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**(3.110)**	**14.565**	**(2.948)**	**14.623**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων	6	(236)	(688)	(235)	(688)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	7	(826)	(45)	(826)	(45)
Πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων		1	6	1	6
Εισφορά σε είδος στη μητρική			1.649	-	1.649
Μερίσματα εισπραχθέντα	20	-	9	-	9
Απόκτηση θυγατρικών, συνδεδεμένων, κ/ξιών & λοιπών επενδύσεων ή & μεταβολή σε συμμετοχή αυτών		-	(4.539)	(55)	(4.909)
Τόκοι που εισπράχθηκαν	24	86	530	76	497
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(975)**	**(3.078)**	**(1.039)**	**(3.481)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Είσπραξη επιχορηγήσεων παγίων		731	-	731	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	16	(1.131)	-	(1.131)	-
Αποπληρωμές Δανείων	20	(788)	(21.263)	(788)	(21.263)
Εισροές από δανεισμό	20	-	-	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(1.188)**	**(21.263)**	**(1.188)**	**(21.263)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		**(5.273)**	**(9.776)**	**(5.175)**	**(10.121)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	14	11.756	21.594	11.162	21.283
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(41)	(62)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	14	**6.442**	**11.756**	**5.987**	**11.162**

Οι σημειώσεις στις σελίδες 11 έως 64 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων
1. Γενικές πληροφορίες

Η Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε. (η «Εταιρεία») ιδρύθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 1970 (εκ μετατροπής της ιδρυθείσης το 1964 εταιρίας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία "Ηλεκτρονικοί Διερευνηταί Δοξιάδη - Κέντρον Μελετών και Υπολογισμών - Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης").

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της (η «Όμιλος») δραστηριοποιούνται στο χώρο της πληροφορικής και ειδικότερα στην παροχή ολοκληρωμένων μηχανογραφικών και δικτυακών υπηρεσιών και λύσεων που καλύπτουν εξοπλισμό και λογισμικό, και στην υλοποίηση έργων μεγάλης κλίμακας.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Τουρκία, και Ρουμανία, καθώς και σε άλλες χώρες του εξωτερικού.

Η Εταιρεία είναι εγκατεστημένη στη Καλλιθέα επί της οδού Αλ. Πάντου 19-23, και η διεύθυνσή της στο διαδίκτυο (site) είναι www.unisystems.com.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος») με ημερομηνία 31η Δεκεμβρίου 2017, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»). Οι επωνυμίες των θυγατρικών αυτών εταιρειών παρατίθενται στη Σημείωση 2.2.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Quest Συμμετοχών Α.Ε. με έδρα την Καλλιθέα Αθήνα, η οποία την 31.12.2017 συμμετείχε στην Εταιρεία με ποσοστό 100%.

Συνοπτικά, οι βασικές πληροφορίες για την Εταιρεία έχουν ως εξής:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Ιωάννης Κ. Λουμάκης	Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος	**Εποπτεύουσα αρχή**
Απόστολος Μ. Γεωργαντζής	Αντιπρόεδρος	Περιφέρεια Αττικής Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών
Ευτυχία Σ. Κουτσουρέλη	Μέλος	**Αρ.ΓΕΜΗ - 121831201000**
Θεόδωρος Δ. Φέσσας	Μέλος	**πρώην ΑΡ.Μ.Α.Ε.**1447/01ΝΤ/Β/86/331(08)
		Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
		094029552

Μάρκος Γ. Μπιτσάκος Μέλος

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει στις 30.09.2019.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενέκρινε τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, της 47ης εταιρικής χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017, σε συνεδρίασή του στις 30/03/2018.

2. Αρχές σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν για την ετοιμασία αυτών των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων παρουσιάζονται παρακάτω. Αυτές οι λογιστικές πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε. (η «Εταιρεία») και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος») με ημερομηνία 31η Δεκεμβρίου 2017, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»), όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της «Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε.» της 31ης Δεκεμβρίου 2017, που καλύπτουν την 47η εταιρική χρήση από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2017, έχουν συνταχθεί από τη Διοίκηση με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόσθηκαν για την κατάρτιση και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι συνεπείς με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόσθηκαν κατά την προηγούμενη χρήση (2016).

Η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Οι περιοχές που απαιτούν έναν μεγαλύτερο βαθμό άσκησης κρίσης της Διοίκησης και είναι σημαντικές για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

Συνέχιση δραστηριότητας

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκπληρώνουν τις καθημερινές τους ανάγκες για κεφάλαιο κίνησης μέσω των δημιουργούμενων χρηματοροών και των σχετικών πόρων που έχουν στη διάθεση τους, περιλαμβανομένων και των τραπεζικών χορηγήσεων.

Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες συνεχίζουν να δημιουργούν περιορισμούς στο επίπεδο ζήτησης για τα προϊόντα του Ομίλου και της Εταιρείας, καθώς και στη ρευστότητά τους για το προβλεπτό μέλλον.

Οι προβλέψεις του Ομίλου και της Εταιρείας λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές μεταβολές στην εμπορική τους απόδοση, δημιουργούν την εύλογη προσδοκία στη Διοίκηση ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν επαρκείς πόρους για να συνεχίσουν απρόσκοπτα την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στο εγγύς μέλλον.

Ως εκ τούτου ο Όμιλος και η Εταιρεία συνεχίζουν να υιοθετούν την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων τους» κατά τη σύνταξη των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2017 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) "Γνωστοποιήσεις"

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) "Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΠΧΑ 12 "Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες"

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με το ότι η υποχρέωση για παροχή των γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχει εφαρμογή σε συμμετοχές σε οντότητες που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχων μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της Διοίκησης, το ΔΠΧΑ 9 κατά την πρώτη εφαρμογή του, καθώς και στις μεταγενέστερες περιόδους, δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναμένει, κατά την εφαρμογή του προτύπου, αύξηση των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις και αντίστοιχη αρνητική επίδραση στα ίδια κεφάλαια σε ένα εύρος Ευρώ 1,5 εκατ. έως Ευρώ 2 εκατ..

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) "Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει

μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία, για να εξετάσει τις επιπτώσεις που ενδεχομένως προκύπτουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 την 1η Ιανουαρίου 2018, διερεύνησε τα διαφορετικά είδη συμβάσεων με πελάτες βάσει των πέντε κριτηρίων του νέου προτύπου. Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν αναμένεται να υπάρξει ουσιώδης επίπτωση στην καθαρή θέση την 1.1.2018 από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

ΔΠΧΑ 17 "Ασφαλιστήρια συμβόλαια" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) "Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018)

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) "Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 *Χρηματοοικονομικά μέσα* στο ΔΠΧΑ 4 *Ασφαλιστήρια συμβόλαια*" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο θα α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που θα προκύψουν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) "Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) "Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 "Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 "Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος**"** (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) "Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 "Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες" (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 "Συνενώσεις επιχειρήσεων"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 "Από κοινού συμφωνίες"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 "Φόροι εισοδήματος"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

ΔΛΠ 23 "Κόστος δανεισμού"

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

2.2 Ενοποίηση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

(α) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος, άμεσα ή έμμεσα, ελέγχει την οικονομική και λειτουργική τους πολιτική. Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία κατά την οποία αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι εξαγορές θυγατρικών εταιρειών λογίζονται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής υπολογίζεται στην εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που μεταφέρονται, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, πλέον τυχόν κόστος που συνδέεται άμεσα με την εξαγορά. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρούνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το πλεόνασμα του κόστους εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από το μερίδιο του Ομίλου στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη που προκύπτουν μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται κατά την ενοποίηση. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρουσιάζει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιρειών έχουν αναπροσαρμοσθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε κόστος κτήσεως μείον τυχόν ζημία απομείωσης.

Οι θυγατρικές εταιρείες που ενοποιούνται στον Όμιλο είναι: **α)** η Unisystems Cyprus S.A. η οποία ενσωματώνει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής της: Unisystems Information Technology Systems SRL και β) η Unisystems Netherlands B.V. η οποία ενσωματώνει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής της Unisystems Turkish Information Technologies Inc.

(β) Από κοινού συμφωνίες

Βάσει του ΔΠΧΑ 11 οι επενδύσεις σε από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται είτε ως από κοινού δραστηριότητες είτε ως κοινοπραξίες και η ταξινόμηση εξαρτάται από τα συμβατικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή. Ο Όμιλος

αξιολόγησε τη φύση των επενδύσεων του σε από κοινού συμφωνίες και αποφάσισε ότι αποτελούν κοινοπραξίες. Η Εταιρεία συμμετέχει την 31.12.2017 στις Κοινοπραξίες:

- Κοινοπραξία "Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε. - SingularLogic Α.Ε.", Αθήνα, με αναληφθέν έργο τη «Μηχανογράφηση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ποινικού Μητρώου του Υπουργείου Δικαιοσύνης». Η Κοινοπραξία ευρίσκεται σε διαδικασία εκκαθάρισης.

- Κοινοπραξία "Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε. - SingularLogic Α.Ε.", Αθήνα, με αναληφθέν έργο τη «Μηχανογράφηση της Υπηρεσίας του Ποινικού Μητρώου των Εισαγγελιών Πρωτοδικών έξι πόλεων». Η Κοινοπραξία ευρίσκεται σε διαδικασία εκκαθάρισης.

- Κοινοπραξία Ολοκληρωμένων έργων Πληροφορικής ALTEC-INFO QUEST-INTRACOM IT SERVICES-PC SYSTEMS με δ.τ. "Κ.Ο.Ε.Π. "(Κοινοπραξία Ολυμπιακών Έργων Πληροφορικής) και αναληφθέν έργο τη Μηχανογράφηση του Οργανισμού Αθήνα 2004. Η Κοινοπραξία ευρίσκεται σε διαδικασία εκκαθάρισης.

- Κοινοπραξία "Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε. - SPACE HELLAS" με αναληφθέν έργο την «Προμήθεια Εξοπλισμού και Λογισμικού Συστημάτων για την Ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Κτηματογράφησης της Κτηματολόγιο Α.Ε.»

Επισημαίνεται ότι, οι ανωτέρω Κοινοπραξίες:

α) Έχουν συσταθεί, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για φορολογικούς σκοπούς και καμία συμμετοχική σχέση δεν υφίσταται μεταξύ της Εταιρείας και Κοινοπραξιών αυτών.

β) Έχουν όλα τα χαρακτηριστικά των από κοινού συμφωνιών όπως σχετικά προβλέπεται από το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 11 .

γ) Η Εταιρεία, μέσω σχετικής τιμολογήσεως, έχει καταχωρήσει στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις την αναλογία της καθαρής αμοιβής της (αναλογούντα έσοδα μείον έξοδα) επί των ανωτέρω αναφερόμενων έργων που έχουν εκτελεστεί από τις Κοινοπραξίες μέχρι την 31.12.2017.

Για τους ανωτέρω αναφερόμενους λόγους, οι Κοινοπραξίες αυτές δεν περιλήφθηκαν στην ενοποίηση.

(γ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημίες απομείωσης).

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης.. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συνδεδεμένης υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συνδεδεμένη, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συνδεδεμένης.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις έχουν απομειωθεί. Εφόσον υφίσταται η ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις και της λογιστικής αξίας και αναγνωρίζει το ποσό στα αποτελέσματα

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Οι λογιστικές αρχές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.3 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου υπολογίζονται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα αποτίμησης και το νόμισμα αναφοράς της μητρικής Εταιρείας, καθώς και των εταιρειών του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κάθε συναλλαγής. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από την μετατροπή των χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που είναι σε ξένο νόμισμα με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Τα κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με ταμειακά διαθέσιμα ή δανειακές υποχρεώσεις παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)-καθαρά». Όλα τα λοιπά κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «Λοιπά κέρδη/(ζημιές) - καθαρά».

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

(γ) Εταιρίες του Ομίλου

Η μετατροπή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για κάθε κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία της εκάστοτε κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης,
- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της εκάστοτε περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές σε εύλογες αξίες που προκύπτουν από την εξαγορά επιχειρήσεων στο εξωτερικό, αντιμετωπίζονται ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της επιχείρησης εξωτερικού και μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας αναφοράς. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.4 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημία απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει και τις δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού.

Μεταγενέστερες δαπάνες είτε περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία των ενσώματων παγίων ή όταν κριθεί πιο κατάλληλο αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν θεωρείται πιθανόν πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στον Όμιλο μεγαλύτερα από αυτά που αρχικά αναμένονταν σύμφωνα με την αρχική απόδοση του στοιχείου παγίου ενεργητικού και υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του αντικατασταθέντος παγίου διαγράφεται.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όταν πραγματοποιείται.

Τα γήπεδα-οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο με ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, έτσι ώστε να διαγραφεί το κόστος στην υπολειμματική του αξία.

Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των στοιχείων του παγίου ενεργητικού έχει ως ακολούθως:

Κτίρια και βελτιώσεις μισθωμένων εγκαταστάσεων	50	Έτη
Μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις καιλοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	1-7	Έτη
Μεταφορικά μέσα	5-8	Έτη
Έπιπλα και εξοπλισμός	1-7	Έτη

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού αν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα, ως έξοδο, στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται, ως κέρδη ή ζημίες στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

2.5 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της εύλογης αξίας του μεριδίου της καθαρής θέσης της θυγατρικής/ συνδεδεμένης επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς της. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία από εξαγορές συνδεδεμένων επιχειρήσεων αναγνωρίζεται στον λογαριασμό των συμμετοχών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος, μείον τις τυχόν ζημιές απομείωσης οι οποίες καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν και δεν αντιλογίζονται. Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πουλήθηκε.

Για σκοπούς ελέγχου της υπεραξίας για απομείωση, η υπεραξία κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη από την αναπόσβεστη λογιστική αξία. Τα κέρδη και οι ζημίες από πώληση εταιρείας συμπεριλαμβάνουν την υπεραξία της εταιρείας που πωλήθηκε. Οι ζημίες απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν και δεν αντιλογίζονται.

(β) Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Οι παραχωρήσεις και τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον αποσβέσεις και τυχόν ζημία απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 έτη.

(γ) Λογισμικά προγράμματα

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις, μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη ζημία απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 έτη ή και ετησίως, ανάλογα με την ανανέωση της άδειας.

Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη συγκεκριμένων λογισμικών προγραμμάτων τα οποία ελέγχονται από τον Όμιλο (ιδιοπαραγόμενο λογισμικό) αναγνωρίζονται ως μέρος των άυλων περιουσιακών στοιχείων, όταν πληρούνται τα παρακάτω κριτήρια:

- Είναι τεχνικά εφικτό να ολοκληρωθεί το λογισμικό, ώστε να είναι διαθέσιμο για χρήση
- Η διοίκηση της επιχείρησης σκοπεύει να ολοκληρώσει το λογισμικό και να το χρησιμοποιήσει ή να το πουλήσει
- Υπάρχει η δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί το λογισμικό
- Αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από το λογισμικό
- Υπάρχουν επαρκείς τεχνικοί, χρηματοοικονομικοί και άλλοι πόροι για να ολοκληρωθεί η ανάπτυξη του λογισμικού και για να χρησιμοποιηθεί ή να πουληθεί το λογισμικό
- Οι δαπάνες που σχετίζονται με την ανάπτυξη του λογισμικού μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα

Άμεσα σχετιζόμενα κόστη τα οποία κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του λογισμικού περιλαμβάνουν αμοιβές προσωπικού για την ανάπτυξη του λογισμικού και αναλογία γενικών εξόδων.

Άλλες δαπάνες ανάπτυξης που δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα. Δαπάνες ανάπτυξης που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί ως έξοδα στα αποτελέσματα δεν αναγνωρίζονται σαν περιουσιακό στοιχείο σε επόμενη περίοδο.

Το ιδιοπαραχθέν λογισμικό που έχει αναγνωριστεί σαν άυλο περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 χρόνια.

2.6 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, για παράδειγμα η υπεραξία, δεν αποσβένονται αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν γεγονότα ή ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας των περιουσιακών στοιχείων, μειωμένης κατά το απαιτούμενο κόστος πώλησης, και της αξίας λόγω χρήσης. Για τη διενέργεια του υπολογισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία κατηγοριοποιούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο ώστε να συνδεθούν με ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών). Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν. Τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία (πλην υπεραξίας) επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τυχόν αναστροφή της ζημίας απομειώσεως.

2.7 Περιουσιακά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού (ή ομάδες στοιχείων) που κατέχονται προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού ταξινομούνται ως στοιχεία που κατέχονται προς πώληση, όταν η λογιστική τους αξία πρόκειται να ανακτηθεί κυρίως μέσω της πώλησης και η πώληση θεωρείται εξαιρετικά πιθανή. Αυτά αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης.

2.8 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: δάνεια και απαιτήσεις και διαθέσιμα προς πώληση. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκε η επένδυση. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Συμπεριλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν

ενεργητικό. Τα δάνεια και απαιτήσεις εμφανίζονται στον Ισολογισμό στις κατηγορίες "Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις", "Πελάτες και Λοιπές απαιτήσεις" και "Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα".

(β) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε καταχωρούνται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν ταξινομούνται σε κάποια άλλη κατηγορία καθώς δεν κατέχονται για σκοπούς εμπορικής εκμετάλλευσης και δεν έχουν δημιουργηθεί από την Εταιρεία ή δεν είναι διακρατούμενα έως τη λήξη. Περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει εντός 12 μηνών από την ημερομηνία καταρτίσεως του Ισολογισμού.

- Αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Αγορές και πωλήσεις επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή που είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Η αρχική καταχώρηση γίνεται στην εύλογη αξία πλέον του κόστους συναλλαγής. Οι επενδύσεις αποαναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων που ταξινομήθηκαν σαν διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στα αποθεματικά επανεκτίμησης επενδύσεων. Σε περίπτωση πώλησης ή απομείωσης των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές εύλογης αξίας μεταφέρονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

- Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο έχει απομειωθεί. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της μετοχής χαμηλότερα από το κόστος κτήσης συνιστά ένδειξη απομείωσης της αξίας. Αν στοιχειοθετείται απομείωση της αξίας, η συσσωρευμένη ζημιά (που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας μείον οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης, η οποία είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων), μεταφέρεται από το αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων δεν αναστρέφονται μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Έλεγχος απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων περιγράφεται στη Σημείωση 2.10.

2.9 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν προθεσμιακές νομισματικές συμβάσεις (forward currency agreements). Τα παράγωγα αναγνωρίζονται αρχικά στον ισολογισμό στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου, και ακολούθως επαναποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα περιλαμβάνονται στο ενεργητικό, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά για τη διαχείριση του κινδύνου που συνδέεται με τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες. Στην περίπτωση που τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα δεν πληρούν τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης, οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους καταχωρούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Το κέρδος ή ζημία που προκύπτει από τη χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων καταχωρείται στα αποτελέσματα, στο κονδύλι «Λοιπά κέρδη/ζημίες».

Ο Όμιλος δε διατηρεί ανοιχτή θέση παράγωγου χρηματοοικονομικού μέσου κατά την 31 Δεκεμβρίου 201.

2.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της αξίας κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης σε κανονική επιχειρηματική διαδικασία, μειωμένη κατά το κόστος ολοκλήρωσης και κατά τα έξοδα διάθεσης.

Η αξία κτήσεως των αποθεμάτων υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμικού όρου. Χρηματοοικονομικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων.

2.11 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στην κατηγορία των εξόδων διάθεσης. Όταν μία απαίτηση από πελάτη είναι ανεπίδεκτη εισπράξεως, διαγράφεται με τη χρησιμοποίηση της ανωτέρω προβλέψεως.

2.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τους τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου. Οι τυχόν τραπεζικές υπεραναλήψεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό δάνεια των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

2.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, μέχρι οι ίδιες μετοχές πωληθούν, ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά έξοδα και φόρους, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

2.14 Εμπορικές Υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις πληρωμής προϊόντων και υπηρεσιών που αποκτήθηκαν κατά τις συνήθεις δραστηριότητες του ομίλου από τους προμηθευτές. Οι εμπορικές υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα σύμφωνα με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

2.15 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Στη συνέχεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.16 Κόστη Δανεισμού

Τα γενικά κόστη δανεισμού καθώς και τα κόστη δανεισμού που έχουν αναληφθεί ειδικά για την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις, κεφαλαιοποιούνται, ως τμήμα του κόστους του στοιχείου αυτού, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο να είναι έτοιμο για χρήση ή πώληση. Περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο για το οποίο απαιτείται εκτεταμένη χρονική περίοδος, προκειμένου να είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προσδιορίζεται ή την πώληση.

Όλα τα υπόλοιπα κόστη δανεισμού καταχωρούνται στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

2.17 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στη χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις προς τις φορολογικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσης και τους τυχόν πρόσθετους φόρους εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στις διαχειριστικές χρήσεις με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενοι στο φορολογητέο κέρδος της χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Δεν λογίζεται αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού και αναμένεται να είναι σε ισχύ όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση θα ανακτηθεί ή η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση θα τακτοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται και για τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται απευθείας στην Καθαρή Θέση, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην Καθαρή Θέση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή.

2.18 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται, ως έξοδο, όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση καταχωρεί το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο), μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών, όσο και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

- Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κτλ), με συνέπεια να μην ανακύπτει περαιτέρω υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλει σύνταξη στους ασφαλιζόμενους

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται, ως έξοδο, στη χρήση που αφορά.

- Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της εκτιμώμενης πιστωτικής μονάδος (Projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο νόμισμα στο οποίο η παροχή θα πληρωθεί και έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης του προγράμματος καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός από την περίπτωση που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση των εργαζομένων μέσα στη χρήση καθώς και μεταβολές λόγω περικοπών ή διακανονισμών.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης. Το κόστος αυτό συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις παροχές σε εργαζομένους.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια μέσω της χρέωσης ή πίστωσης των λοιπών συνολικών εσόδων κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους. Στην περίπτωση

τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.19 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους. Κρατικές επιχορηγήσεις που λήφθηκαν για να καλύψουν έξοδα, καταχωρούνται στα αποτελέσματα με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα αυτά. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.20 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

i. Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων.

ii. Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης.

iii. Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία, βάσει της καλύτερης εκτίμησης της διοίκησης, απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος και κινδύνους που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

2.21 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της Εταιρείας, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα εντός του Ομίλου απαλείφονται πλήρως.

Τα έσοδα λογίζονται μόνον όταν πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη, που συνδέονται με τη συναλλαγή, θα εισρεύσουν στην επιχείρηση.

Τα έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας προέρχονται από συμβάσεις παραγωγής λογισμικών προγραμμάτων, καθώς και από συμβάσεις πωλήσεων και συντήρησης μηχανογραφικού εξοπλισμού και εφαρμογών.

Τα ειδικά κριτήρια αναγνώρισης των εσόδων που ισχύουν είναι τα εξής:

(α) Παροχή υπηρεσιών από:

- **Συμβάσεις παραγωγής λογισμικών προγραμμάτων (Κατασκευαστικά συμβόλαια)**

Ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιεί τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Το στάδιο ολοκλήρωσης υπολογίζεται με βάση τα συνολικά κόστη μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού ως ποσοστό του συνολικού υπολογιζόμενου κόστους για κάθε συμβόλαιο. Τα κόστη αναγνωρίζονται στην περίοδο την οποία πραγματοποιούνται. Όταν το αποτέλεσμα μιας σύμβασης δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία, εισοδήματα αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που τα έξοδα τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί είναι πιθανό να ανακτηθούν. Όταν είναι πιθανό το συνολικό κόστος της σύμβασης να υπερβεί το συνολικό έσοδο, τότε η αναμενόμενη ζημία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως ως έξοδο.

- **Συμβάσεις υποστήριξης προγραμμάτων βάσει ανθρωποαπασχόλησης (Times & Means)**

Times & Means είναι συμβάσεις για τις οποίες δεν υπάρχει προκαθορισμένο συνολικό συμβατικό αντικείμενο και τίμημα, με αποτέλεσμα να είναι άγνωστο από την αρχή το συνολικό ποσό εσόδου στο οποίο θα καταλήξει η σύμβαση. Οι συμβάσεις αυτές διαμορφώνουν ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Εταιρίας και πελάτη και σε ορισμένες περιπτώσεις προσδιορίζουν και ένα χρηματικό όριο πέραν του οποίου δεν επιτρέπεται η επέκτασή τους.

Οι συμβάσεις Times & Means αφορούν σε υπηρεσίες υποστήριξης προγραμμάτων καθορίζοντας το γενικό πλαίσιο συνεργασίας περίοδος, τιμοκατάλογοι ανά ανθρωποώρα, προφίλ μηχανικών, όροι τιμολόγησης, πληρωμής, εξόφλησης κλπ.

Η καταχώρηση των εσόδων για τις ανωτέρω συμβάσεις γίνεται ταυτόχρονα με την τιμολόγηση των υπηρεσιών αυτών (τιμολόγηση on-time), πλην εξαιρέσεων (τέλος περιόδου αναφοράς) κατά τις οποίες υπολογίζονται τα αναλογούντα έσοδα (τιμολόγηση off-time) τα οποία και καταχωρούνται ως δεδουλευμένα έσοδα. Οι λογαριασμοί των δεδουλευμένων τακτοποιούνται στην αμέσως επόμενη περίοδο με την τιμολόγηση του εσόδου.

- **Συντήρησης μηχανογραφικού εξοπλισμού και εφαρμογών**

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών συντήρησης λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες με βάση το χρονοδιάγραμμα που ορίζεται από τις συμβάσεις.

(β) Πωλήσεις εμπορευμάτων

Οι πωλήσεις εμπορευμάτων αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα εμπορεύματα στους πελάτες, τα εμπορεύματα γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη. Σε περιπτώσεις εγγύησης επιστροφής χρημάτων για πωλήσεις εμπορευμάτων, οι επιστροφές λογίζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ως μείωση των εσόδων, με βάση στατιστικά στοιχεία.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

(δ) Μερίσματα

Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, με την είσπραξή τους.

2.22 Μισθώσεις

Ως εκμισθωτής:

Η παροχή δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένου εξοπλισμού και πληροφοριακών συστημάτων, κατά την οποία μεταβιβάζονται ουσιωδώς στους πελάτες του Ομίλου όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται αρχικά ως απαιτήσεις κατά την έναρξη της μισθωτικής περιόδου στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου εξοπλισμού ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων εισπρακτέων μισθωμάτων. Η διαφορά μεταξύ του μικτού ποσού της απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Το έσοδο από την εκμίσθωση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης, η οποία αντιπροσωπεύει μια σταθερή περιοδική απόδοση.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις είναι μακροχρόνιες μισθώσεις, οι οποίες εντάσσονται στον ισολογισμό στην κατηγορία ≪ Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις ≫. Οι απαιτήσεις αυτές αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Η πρόβλεψη ζημιών απομείωσης στηρίζεται στην ιστορική γνώση της Εταιρείας και τους ενδογενείς κινδύνους στο χαρτοφυλάκιό της.

Ως μισθωτής:

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής τους και της διάρκειας της μίσθωσης.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχουν χρηματοδοτικές μισθώσεις ως μισθωτές.

Οι μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή, θεωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης, αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.23 Διανομή μερισμάτων

Τα μερίσματα των κοινών μετοχών καταχωρούνται, ως υποχρέωση, στην χρήση που θα ανακοινωθούν και θα εγκριθούν από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.24 Κέρδη Ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές. Τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους (προσαρμοσμένος με την επίδραση των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών)

2.25 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Για την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2017 χρησιμοποιήθηκαν συγκριτικά στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2016.

Προκειμένου τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2016 να είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία της κλειόμενης χρήσης, πραγματοποιήθηκαν αναταξινομήσεις κονδυλίων που δεν έχουν καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια ή στα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με σκοπό την αντιστάθμιση της έκθεσής του σε συγκεκριμένους κινδύνους.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει

οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου καθώς και ειδικές οδηγίες για την διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων του Ομίλου γίνεται και σε άλλα νομίσματα με κυριότερο το Δολάριο Αμερικής. Η γρήγορη πληρωμή των προμηθευτών αυτών μειώνει σημαντικά το συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο Όμιλος προκειμένου να αντισταθμίσει το συναλλαγματικό κίνδυνο προαγοράζει συνάλλαγμα και συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους.

Αναλυτικότερα η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε συναλλαγματικό κίνδυνο την 31.12.2017 και την 31.12.2016 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31.12.2017			
	US $	**Turkish Lira**	**Romanian RON**	**Σύνολο**
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	92	-	1.114	1.206
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	134		924	1.058
Σύνολο	**226**	**-**	**2.038**	**2.264**

	US $	**Turkish Lira**	**Romanian RON**	**Σύνολο**
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	25	15	737	777
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	44	50	723	817
Σύνολο	**69**	**65**	**1.460**	**1.594**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	
	US $	**Σύνολο**
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	92	92
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	134	134
Σύνολο	**226**	**226**

	31.12.2016	
	US $	**Σύνολο**
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	25	25
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	44	44
Σύνολο	**69**	**69**

(ii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος δεν έχει στην κατοχή του διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα και συνεπώς δεν εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής των χρηματιστηριακών τιμών χρεογράφων.

Ο κίνδυνος, που προκύπτει για την Εταιρεία από μεταβολές στις τιμές αγαθών, είναι αμελητέος.

(iii) Κίνδυνος Διακύμανσης επιτοκίων

Ο Όμιλος δεν χρηματοδοτεί τις ανάγκες του σε κεφάλαια κίνησης μέσω τραπεζικού δανεισμού με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνει τα αποτελέσματά του με χρεωστικούς τόκους και ως εκ τούτου να μην επηρεάζεται σημαντικά από τις μεταβολές των επιτοκίων.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αφορούν σύναψη ομολογιακού δανείου με σκοπό την ανέγερση κτιρίου. Κατά την λήξη της τρέχουσας χρήσης εξοφλήθηκε και το υπόλοιπο ποσό δανείου ύψους € 788 χιλ.

Όσον αφορά τη διατήρηση διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα, πολιτική του Ομίλου είναι η διατήρηση του ελάχιστου απαραίτητου ποσού για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων στο νόμισμα αυτό.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρεία παρέχει υπηρεσίες αποκλειστικά σε αναγνωρισμένα και φερέγγυα αντισυμβαλλόμενα μέρη. Είναι πολιτική της Εταιρείας και του Ομίλου γενικότερα όπως όλοι οι πελάτες, στους οποίους παρέχονται υπηρεσίες επί πιστώσει, υποβάλλονται σε διαδικασίες πιστοληπτικού ελέγχου. Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τον επιχειρηματικό κλάδο, με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να προεισπράττονται. Ανάλογα με το ιστορικό του πελάτη και την ιδιότητα του, ο Όμιλος για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του ζητά, όπου αυτό είναι δυνατό, εμπράγματες ή άλλες εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση του για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων που εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα πραγματοποιηθούν αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί. Η πρόβλεψη αυτή εμφανίζεται αφαιρετικά στο κονδύλι του Ισολογισμού «Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις».

Όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις τοποθετήσεις διαθεσίμων, επισημαίνεται ότι ο Όμιλος συνεργάζεται μόνο με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που έχουν υψηλό δείκτη πιστοληπτικής ικανότητας.

Σχετική ανάλυση της ενηλικίωσης των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνεται στη Σημείωση 13.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Κάθε εταιρεία του Ομίλου καταρτίζει καταστάσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και τις υποβάλλει στη Unisystems Συστήματα Πληροφορικής ΑΕΕ σε τριμηνιαία βάση προκειμένου να συνταχθούν προγράμματα ταμειακών ροών και με τον τρόπο αυτό να υπάρχει αποτελεσματική παρακολούθηση της ρευστότητας σε επίπεδο Ομίλου.

Η διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται μέσω της διατήρησης επαρκών ταμειακών διαθεσίμων καθώς και πιστωτικών ορίων με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Οι υπάρχουσες διαθέσιμες αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Αναλυτικότερα η ανάλυση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας με βάση την ωρίμανσή τους έχει ως εξής:

31.12.2017	<1 έτος	1-2 έτη	3-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	40.894	52	-	-	40.946
	40.894	**52**	**-**	**-**	**40.946**

31.12.2016	<1 έτος	1-2 έτη	3-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός	788	-	-	-	788
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	48.640	52	-	-	48.692
	49.428	**52**	**-**	**-**	**49.480**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

31.12.2017	<1 έτος	1-2 έτη	3-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	40.059	52	-	-	40.111
	40.059	**52**	**-**	**-**	**40.111**

31.12.2016	<1 έτος	1-2 έτη	3-5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Δανεισμός	788	-	-	-	788
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	48.206	52	-	-	48.258
	48.994	**52**	**-**	**-**	**49.046**

(δ) Κίνδυνος οικονομικής συγκυρίας – Μακροοικονομικό επιχειρησιακό περιβάλλον στην Ελλάδα

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28η Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν μερικώς μεταβληθεί (χαλαρώσει) κυρίως για τις επιχειρήσεις. Με την υπόθεση ότι οι συμφωνημένοι όροι και προϋποθέσεις του τρίτου προγράμματος διάσωσης θα εφαρμοστούν και οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαλειφθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και μέτρα, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Πιο συγκεκριμένα ο Όμιλος εξέτασε και έχει επαρκή ικανότητα σχετικά με:

- Την ικανότητα του να αποπληρώσει ή να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενο ή μελλοντικό δανεισμό του, καθώς αφενός υπάρχουν επαρκή ταμειακά διαθέσιμα αφετέρου δεν είναι εκτεθειμένος σε δανεισμό.

- Την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων δεδομένου της αυστηρής πιστοδοτικής πολιτικής που εφαρμόζει και της ανά περίπτωση ασφάλεια πιστώσεων.

- Την διασφάλιση του ύψους των πωλήσεων λόγω της διασποράς των δραστηριοτήτων του με κύρια επικέντρωση την παροχή υπηρεσιών σε πελάτες της Ε.Ε.

- Την ανακτησιμότητα της αξίας των ενσωμάτων και άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς ο Όμιλος προσαρμόζει ετησίως τις εν λόγω αξίες με βάση την εύλογη αξία τους.

(ζ) Μη Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Παράλληλα με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους ο Όμιλος εστιάζει στην παρακολούθηση συγκεκριμένων θεμάτων, που έχουν αναγνωρισθεί ως ουσιαστικά για τη βιώσιμη ανάπτυξή του. Τα θέματα αυτά αφορούν στην πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και την εφαρμογή των πολιτικών της εταιρικής διακυβέρνησης, το ανθρώπινο δυναμικό, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη δραστηριότητα των εταιρειών, την εφοδιαστική αλυσίδα και την εξελικτική πορεία των εταιρειών στο πλαίσιο της αγοράς που δραστηριοποιούνται.

3.2 Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας του Ομίλου (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους, για να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και για να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου.

Η διατήρηση ή η προσαρμογή της κεφαλαιουχικής δομής, μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που πληρώνονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, της έκδοσης νέων μετοχών ή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων για να μειωθεί ο δανεισμός.

Ο Όμιλος ελέγχει τον κεφαλαιουχικό κίνδυνο με βάση τον συντελεστή μόχλευσης. Αυτός ο συντελεστής υπολογίζεται ως ο λόγος του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των κεφαλαίων (ιδίων και ξένων). Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο των δανεισμού (μακροπρόθεσμου και βραχυπρόθεσμου) μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Οι συντελεστές μόχλευσης την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 2016 για τον Όμιλο έχουν ως εξής:

	31.12.2017	31.12.2016
Συνολικός δανεισμός (Σημείωση 20)	-	788
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημείωση 14)	(6.442)	(11.756)
Καθαρός δανεισμός	(6.442)	(10.968)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	29.681	36.483
Σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	23.239	25.515
Συντελεστής μόχλευσης	**-27,72%**	**-42,99%**

Η μεταβολή από -42,99% στις 31.12.2016 σε -27,72% του συντελεστή μόχλευσης την 31.12.2017 οφείλεται στο χαμηλότερο επίπεδο καθαρών ταμειακών διαθεσίμων και στα χαμηλότερα ίδια κεφάλαια.

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Ο Όμιλος παρέχει τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μέσω μιας ιεράρχησης τριών επιπέδων.

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές η εύλογη αξία των οποίων προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευμένες τιμές αγοράς που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς για όμοια περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις («Επίπεδο 1»).

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές η εύλογη αξία των οποίων προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται είτε άμεσα είτε έμμεσα σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς («Επίπεδο 2»).

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές η εύλογη αξία των οποίων προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που κατά βάση δεν στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς («Επίπεδο 3»).

Τα διάφορα επίπεδα έχουν ορισθεί ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	Σημ.	31.12.2017 Πρώτο επίπεδο	31.12.2017 Δεύτερο Επίπεδο	31.12.2017 Τρίτο επίπεδο	31.12.2017 Σύνολο	31.12.2016 Πρώτο επίπεδο	31.12.2016 Δεύτερο Επίπεδο	31.12.2016 Τρίτο επίπεδο	31.12.2016 Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	10	-	-	-	-	-	4.539	-	4.539
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία		-	-	-	-	-	-	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	4.539	-	4.539
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού		-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	-

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Σημ.	31.12.2017 Πρώτο επίπεδο	31.12.2017 Δεύτερο Επίπεδο	31.12.2017 Τρίτο επίπεδο	31.12.2017 Σύνολο	31.12.2016 Πρώτο επίπεδο	31.12.2016 Δεύτερο Επίπεδο	31.12.2016 Τρίτο επίπεδο	31.12.2016 Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	10	-	-	-	-	-	4.539	-	4.539
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία		-	-	-	-	-	-	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	4.539	-	4.539
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού		-	-	-	-	-	-	-	-

Δεν υπήρξαν μεταφορές ανάμεσα στο Επίπεδο 1 και Επίπεδο 2 κατά την διάρκεια της περιόδου.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Ο Όμιλος και η Εταιρεία προβαίνουν σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες αφορούν:

(α) Εκτίμηση αναγνώρισης εσόδων από συμβάσεις παραγωγής λογισμικών προγραμμάτων

Για την αναγνώριση των εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια και από παροχή υπηρεσιών ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 11. Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο υπολογίζεται σωρευτικά το ποσοστό ολοκλήρωσης του έργου έως την εκάστοτε ημερομηνία ισολογισμού με βάση το ποσοστό που προκύπτει προσαρμόζοντας τα τιμολογηθέντα έσοδα σε σχέση με το συνολικό αναθεωρημένο συμβατικό τίμημα. Οι πιθανές αναθεωρήσεις του συνολικού συμβατικού κόστους και τιμήματος λαμβάνονται υπόψη στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα αναθεωρητικά γεγονότα οπότε και τακτοποιούνται τα σχετικά κονδύλια κόστους και εσόδων.

(β) Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών του σε διάφορες χώρες, οι δε θυγατρικές υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος σε σχέση με το φορολογικό καθεστώς της κάθε χώρας. Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος απαιτείται να ασκηθεί κρίση από τη Διοίκηση. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα της φορολογικής εκκαθάρισης ή του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από την πρόβλεψη που είχε αρχικά αναγνωρισθεί, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

(γ) Συντελεστές απόσβεσης ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας αποσβένονται σύμφωνα με την υπολειπόμενη ωφέλιμη ζωής τους. Η υπολειπόμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων επανεκτιμάται περιοδικά για να καθοριστεί κατά πόσο συνεχίζει να είναι κατάλληλη. Οι πραγματικές ωφέλιμες ζωές των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων ενδέχεται να διαφοροποιηθούν από παράγοντες όπως τα κόστη συντήρησης.

(δ) Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τα βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα. Για αποθέματα τα οποία παραμένουν ακίνητα, για χρονικό διάστημα μεταξύ δύο έως τεσσάρων ετών η σχετική πρόβλεψη υπολογίζεται με βάση την ενηλικίωση των αποθεμάτων και με βάση την προηγούμενη εμπειρία. Για αποθέματα τα οποία παραμένουν ακίνητα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων ετών σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη η οποία ανέρχεται στο 100% της αξίας κτήσεως.

(ε) Απομείωση απαιτήσεων

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση της πιστωτικής πολιτικής και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

(στ) Παροχές προσωπικού

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών παροχών βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών. Μία τέτοια αναλογιστική παραδοχή είναι και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους της παροχής. Αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα μεταβάλλουν την παρούσα αξία των σχετικών υποχρεώσεων στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία καθορίζουν το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης στο τέλος κάθε χρήσης. Αυτό ορίζεται ως το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ώστε να προσδιοριστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να απαιτηθούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Για τον καθορισμό του κατάλληλου επιτοκίου προεξόφλησης, χρησιμοποιείται το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολογιών, τα οποία μετατρέπονται στο νόμισμα στο οποίο η υποχρέωση θα πληρωθεί, και των οποίων η ημερομηνία λήξης πλησιάζει εκείνη της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Αναλυτικότερα οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη Σημείωση 18.

(ζ) Απομείωση συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

Οι λογιστικές αξίες των συμμετοχών υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμες. Η ζημία απομείωσης μίας συμμετοχής καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Ζημία απομείωσης μίας συμμετοχής προκύπτει όταν η αξία κτήσης της υπερβαίνει την εσωτερική λογιστική αξία της συμμετοχής.

(η) Απομείωση αξίας επενδύσεων σε ακίνητα

Η εταιρεία καταχωρεί πάγια περιουσιακά της στοιχεία σε «Επενδύσεις σε ακίνητα» με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα». Η Εταιρεία λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες στην αγορά ακινήτων προχωρά σε απομείωση της αξίας της ανωτέρω επένδυσης όταν η τρέχουσα αξία είναι μικρότερη από την αξία κτήσης του ακινήτου. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιεί εκθέσεις αναγνωρισμένων εκτιμητών.

Σε περίπτωση που συντρέχει λόγος απομείωσης, το έξοδο καταχωρείται στο κονδύλι «Λοιπά κέρδη/(ζημίες)» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσεως

5. Πληροφόρηση κατά τομέα

Τομέας είναι ένα ευδιάκριτο συστατικό στοιχείο του Ομίλου, που αφορά είτε την παροχή υπηρεσιών (επιχειρηματικός τομέας), είτε την παροχή υπηρεσιών σε συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον (γεωγραφικός τομέας), ο οποίος υπόκειται σε κινδύνους και οφέλη που διαφέρουν από αυτούς των άλλων τομέων.

Η έδρα της Εταιρείας και του Ομίλου και η χώρα της κύριας δραστηριοποίησής τους είναι η Ελλάδα. Οι πωλήσεις του Ομίλου γίνονται κυρίως στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ανάλυση κατά γεωγραφικούς τομείς των πωλήσεων του Ομίλου έχει ως εξής:

	Πωλήσεις	Σύνολο ενεργητικού	Επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα πάγια
	1.1 -31.12.2017	**31.12.2017**	**1.1 -31.12.2017**
Ελλάδα	50.617	62.003	1.060
Ευρωζώνη	32.032	16.544	2
Άλλες χώρες	1.351	1.796	-
Σύνολο	**84.000**	**80.343**	**1.087**

	Πωλήσεις	Σύνολο ενεργητικού	Επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα πάγια
	1.1 -31.12.2016	**31.12.2016**	**1.1 -31.12.2016**
Ελλάδα	57.416	76.405	732
Ευρωζώνη	24.029	13.219	89
Άλλες χώρες	1.089	1.952	-
Σύνολο	**82.534**	**91.576**	**821**

Η ανάλυση των πωλήσεων ανά κατηγορία έχει ως εξής :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2017	**31.12.2016**
Πωλήσεις εμπορευμάτων	4.761	11.068
Παροχή υπηρεσιών	79.239	71.466
Λοιπά	-	-
Σύνολο	**84.000**	**82.534**

6. Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Οικόπεδα & Κτίρια	**Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός**	**Έπιπλα & εξαρτήματα**	**Ακιν/ήσεις υπό εκτέλεση**	**Σύνολο**
Κόστος κτήσεως					
1η Ιανουαρίου 2016	**2.332**	**174**	**6.141**	**5.709**	**14.356**
Προσθήκες	115	-	577	-	692
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(28)	(210)	-	(238)
31η Δεκεμβρίου 2016	**2.447**	**146**	**6.508**	**5.709**	**14.810**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2016	**(100)**	**(150)**	**(5.039)**	**-**	**(5.289)**
Αποσβέσεις χρήσης	(28)	(4)	(484)	-	(516)
Πωλήσεις/ διαγραφές		21	206	-	227
31η Δεκεμβρίου 2016	**(128)**	**(133)**	**(5.317)**	**-**	**(5.578)**
1η Ιανουαρίου 2017	**2.447**	**146**	**6.508**	**5.709**	**14.810**
Προσθήκες	60	-	198		261
Πωλήσεις/ διαγραφές	(26)	(1)	(495)	-	(522)
Απομειώσεις	-	-	-	(1.000)	(1.000)
31η Δεκεμβρίου 2017	**2.481**	**145**	**6.211**	**4.709**	**13.546**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2017	**(128)**	**(133)**	**(5.317)**	**-**	**(5.578)**
Αποσβέσεις χρήσης	(57)	(3)	(468)	-	(528)
Πωλήσεις/ διαγραφές	1	1	493	-	495
31η Δεκεμβρίου 2017	**(184)**	**(135)**	**(5.292)**	**-**	**(5.611)**
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2016	**2.319**	**13**	**1.191**	**5.706**	**9.229**
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	**2.297**	**10**	**919**	**4.709**	**7.935**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Οικόπεδα & Κτίρια	**Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός**	**Έπιπλα & εξαρτήματα**	**Ακιν/ήσεις υπό εκτέλεση**	**Σύνολο**
Κόστος κτήσεως					
1η Ιανουαρίου 2016	**2.331**	**172**	**6.054**	**5.709**	**14.266**
Προσθήκες	115	-	577	-	692
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	(28)	(210)	-	(238)
31η Δεκεμβρίου 2016	**2.446**	**144**	**6.421**	**5.709**	**14.720**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2016	**(100)**	**(148)**	**(4.956)**	-	**(5.204)**
Αποσβέσεις χρήσης	(28)	(5)	(483)	-	(515)
Πωλήσεις/ διαγραφές	-	21	207	-	228
31η Δεκεμβρίου 2016	**(128)**	**(132)**	**(5.232)**	**-**	**(5.491)**
1η Ιανουαρίου 2017	**2.446**	**144**	**6.421**	**5.709**	**14.720**
Προσθήκες	62	-	198	-	261
Πωλήσεις/ διαγραφές	(26)	(2)	(492)	-	(520)
Απομειώσεις	-	-	-	(1.000)	(1.000)
31η Δεκεμβρίου 2017	**2.482**	**142**	**6.127**	**4.709**	**13.460**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2017	**(128)**	**(132)**	**(5.232)**	**-**	**(5.492)**
Αποσβέσεις χρήσης	(57)	(3)	(468)	-	(528)
Πωλήσεις/ διαγραφές	1	2	491	-	494
31η Δεκεμβρίου 2017	**(184)**	**(133)**	**(5.209)**	**-**	**(5.526)**
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2016	**2.318**	**12**	**1.189**	**5.709**	**9.228**
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	**2.298**	**9**	**918**	**4.709**	**7.934**

Οι προσθήκες ενσώματων παγίων του Ομίλου της χρήσης 2017 ποσού € 261 χιλ. αφορούν κυρίως σε δαπάνες για αγορές Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και λοιπού εξοπλισμού, ενώ οι μειώσεις ποσού € 520 χιλ. αφορούν κυρίως στην καταστροφή, πώληση και δωρεές πλήρως αποσβεσμένων και απαξιωμένων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

Η Εταιρεία για τη χρηματοδότηση της επένδυσης που αφορά την ανέγερση του κτιρίου στην Καλλιθέα, οδός Κοσμερίδη-Κανακίδη 1, η οποία ξεκίνησε το 2008, έλαβε κατά τη χρήση 2012 ομολογιακό δάνειο ύψους € 2.100 χιλ.. Το ύψος της επένδυσης 31.12.2017 ανέρχεται σε € 4.709 χιλ.. Για την συγκεκριμένη επένδυση δεν κεφαλαιοποιήθηκαν καταλογισθέντες τόκοι του ομολογιακού δανείου τη χρήση 2017 και 2016. Επίσης κατά την τρέχουσα χρήση η Εταιρεία προέβη σε απομείωση της αξίας των ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση κατά € 1.000 χιλ..

Όμιλος		**Εταιρεία**	
Ενσώματα πάγια		**Ενσώματα πάγια**	
Η κατανομή αποσβέσεων ενσώματων παγίων ανά λειτουργία έχει ως εξής:		Η κατανομή αποσβέσεων ενσώματων παγίων ανά λειτουργία έχει ως εξής:	
Κόστος πωληθέντων	438	Κόστος πωληθέντων	438
Έξοδα διάθεσης	45	Έξοδα διάθεσης	45
Έξοδα διοίκησης	45	Έξοδα διοίκησης	45
	528		**528**

7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	**Λογισμικό**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Κόστος κτήσεως				
1η Ιανουαρίου 2016	**1.139**	**1.965**	**2.493**	**5.597**
Προσθήκες	-	129	-	129
Απομείωση	-	(84)	-	(84)
31η Δεκεμβρίου 2016	**1.139**	**2.010**	**2.493**	**5.642**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
1η Ιανουαρίου 2016	**(1.139)**	**(1.765)**	**(973)**	**(3.877)**
Αποσβέσεις χρήσης	-	(180)	(460)	(640)
Απομείωση	-	14	-	14
31η Δεκεμβρίου 2016	**(1.139)**	**(1.931)**	**(1.433)**	**(4.503)**
1η Ιανουαρίου 2017	**1.139**	**2.010**	**2.493**	**5.642**
Προσθήκες	-	826	-	826
Απομείωση	-	(131)	(121)	(252)
31η Δεκεμβρίου 2017	**1.139**	**2.706**	**2.372**	**6.217**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
1η Ιανουαρίου 2017	**(1.139)**	**(1.931)**	**(1.433)**	**(4.503)**
Αποσβέσεις χρήσης	-	(51)	(450)	(501)
Απομείωση	-	131	82	214
31η Δεκεμβρίου 2017	**(1.139)**	**(1.851)**	**(1.800)**	**(4.790)**
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2016	**-**	**78**	**1.061**	**1.139**
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	**-**	**855**	**572**	**1.427**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	Λογισμικό	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος κτήσεως				
1η Ιανουαρίου 2016	**1.139**	**1.965**	**2.493**	**5.597**
Προσθήκες	-	129	-	129
Απομείωση	-	(84)	-	(84)
31η Δεκεμβρίου 2016	**1.139**	**2.010**	**2.493**	**5.642**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
1η Ιανουαρίου 2016	**(1.139)**	**(1.765)**	**(973)**	**(3.877)**
Αποσβέσεις χρήσης	-	(180)	(460)	(640)
Απομείωση	-	14	-	14
31η Δεκεμβρίου 2016	**(1.139)**	**(1.931)**	**(1.433)**	**(4.503)**
1η Ιανουαρίου 2017	**1.139**	**2.010**	**2.493**	**5.642**
Προσθήκες	-	826	-	826
Απομείωση	-	(130)	(121)	(251)
31η Δεκεμβρίου 2017	**1.139**	**2.706**	**2.372**	**6.217**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
1η Ιανουαρίου 2017	**(1.139)**	**(1.931)**	**(1.433)**	**(4.503)**
Αποσβέσεις χρήσης	-	(51)	(450)	(501)
Απομείωση	-	131	83	214
31η Δεκεμβρίου 2017	**(1.139)**	**(1.851)**	**(1.800)**	**(4.790)**
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2016	**-**	**79**	**1.060**	**1.139**
Αναπόσβεστη αξία την 31η Δεκεμβρίου 2017	**-**	**855**	**572**	**1.427**

Οι απομειώσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου στη χρήση 2017 ποσού €251 χιλ., αφορούν κυρίως την διαγραφή λογισμικών προγραμμάτων της Εταιρείας στις 31.12.2017 για την δράση ICT4GROWTH τα οποία δεν επιδοτήθηκαν.

Όμιλος		**Εταιρεία**	
Άυλα πάγια		**Άυλα πάγια**	
Η κατανομή αποσβέσεων άυλων παγίων ανά λειτουργία έχει ως εξής:		Η κατανομή αποσβέσεων άυλων παγίων ανά λειτουργία έχει ως εξής:	
Κόστος πωληθέντων	417	Κόστος πωληθέντων	417
Έξοδα διάθεσης	44	Έξοδα διάθεσης	44

Έξοδα διοίκησης	40	Έξοδα διοίκησης	40
	501		**501**

8. Επενδύσεις σε ακίνητα

Η μεταβολή των επενδύσεων σε ακίνητα στον Όμιλο και στην Εταιρεία έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Κόστος				
Υπόλοιπο έναρξης	6.144	6.144	6.144	6.144
Στο τέλος της περιόδου	**6.144**	**6.144**	**6.144**	**6.144**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις/απομειώσεις				
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου	(3.299)	(1.289)	(3.299)	(1.289)
Αποσβέσεις περιόδου	(10)	(10)	(10)	(10)
Απομείωση επένδυσης	-	(2.000)	-	(2.000)
Υπόλοιπο στο τέλος της περιόδου	**(3.309)**	**(3.299)**	**(3.309)**	**(3.299)**
Αναπόσβεστη αξία στο τέλος της περιόδου	**2.835**	**2.845**	**2.835**	**2.845**

Το ανωτέρω ποσό ευρώ 2.835 χιλ. αφορά στην απομειωμένη, μέσω των αποτελεσμάτων εύλογη αξία ακινήτου στη Λεωφόρο Αθηνών. Ο Όμιλος λαμβάνοντας υπόψη σχετική έκθεση μελέτης αναγνωρισμένου εκτιμητή αλλά και τις συνθήκες στην αγορά ακινήτων προχώρησε, κατά την προηγούμενη χρήση σε τμηματική διαγραφή (προσαρμογή σε εύλογη αξία) της αξίας της ανωτέρω επένδυσης, μέσω των αποτελεσμάτων, ύψους ευρώ 2.000 χιλ. Το ανωτέρω ακίνητο, ο Όμιλος το είχε αγοράσει στη χρήση 2006 με αρχικό σκοπό την ανέγερση κτιρίου για την μετεγκατάσταση των γραφείων της. Στη χρήση 2007 αποφασίστηκε ότι δεν θα ανεγερθεί νέο κτίριο στο ανωτέρω ακίνητο. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι το ακίνητο κατέχεται για μακροπρόθεσμη αύξηση της αξίας του παρά για βραχυπρόθεσμη πώληση και με βάση τις σχετικές διατάξεις του Δ.Λ.Π. 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα», καταχωρήθηκε στις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι αποσβέσεις ποσού ευρώ 10 χιλ. αφορούν μικρής κλίμακας εγκαταστάσεις που βρίσκονται με το ανωτέρω ακίνητο. Σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 13 (Επιμέτρηση εύλογης αξίας), η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι η αξία των επενδύσεων σε ακίνητα προσεγγίζει την εύλογη και ότι δεν προέκυψαν επιπλέον σημαντικές ενδείξεις για περαιτέρω απομείωση τους στις παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

9. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

- Επενδύσεις σε θυγατρικές

Τα ποσοστά συμμετοχής της Εταιρείας σε θυγατρικές έχουν ως εξής:

31η Δεκεμβρίου 2016

Επωνυμία	Κόστος κτήσης συμμετοχής	Απομείωση	Απομείωση προηγούμενων χρήσεων	Αξία Ισολογισμού	Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό συμμετοχής
Unisystems Cyprus Limited	2.104	-	(2.005)	99	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%
Unisystems Netherlands BV	1.006	(485)	(275)	246	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	100,00%
	3.110	**(485)**	**(2.280)**	**345**		

31η Δεκεμβρίου 2017

Επωνυμία	Κόστος κτήσης συμμετοχής	Απομείωση	Απομείωση προηγούμενων χρήσεων	Αξία Ισολογισμού	Χώρα εγκατάστασης	Ποσοστό συμμετοχής
Unisystems Cyprus Limited	2.104	-	(2.005)	99	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%
Unisystems Netherlands BV	1.061	(176)	(760)	125	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	100,00%
	3.165	**(176)**	**(2.765)**	**224**		

Η ανωτέρω κατάσταση περιλαμβάνει μόνο τις θυγατρικές στις οποίες η Εταιρεία έχει άμεση συμμετοχή. Στη Σημείωση 33 περιλαμβάνεται κατάσταση με όλες τις συμμετοχές, άμεσες και έμμεσες, της Εταιρείας σε θυγατρικές.

Η Εταιρεία, προκειμένου να προσδιορίσει αν υφίσταται θέμα απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, διενήργησε τους σχετικούς ελέγχους απομείωσης. Από τον έλεγχο προέκυψε αναγκαιότητα για απομείωση της αξίας της Unisystems Turkey κατά 176 χιλ. ευρώ, η συγκεκριμένη εταιρεία ανήκει στον υπο-όμιλο Unisystems B.V.

Κατά την χρήση του 2017 η εταιρεία προέβη σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Unisystems B.V.κατά 55 χιλ ευρώ, λόγω της αρνητικής καθαρής θέσης του υπο-ομίλου του οποίου ηγείται.

Δεν υπάρχουν θυγατρικές με μη ελέγχουσες συμμετοχές.

- Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**-**	**-**	**345**	**460**
Προσθήκες	-	-	55	370
Πωλήσεις / διαγραφές	-	-	-	-
Απομείωση	-	-	(176)	(485)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**-**	**-**	**224**	**345**

Η Εταιρεία έχει μια συμμετοχή κατά ποσοστό 40%, στο μετοχικό κεφάλαιο της ιδρυθείσης το έτος 2006, εταιρείας ParkMobile Hellas A.E. Το κόστος κτήσης της συμμετοχής την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε σε € 1.284 χιλ. και είναι πλήρως απομειωμένο.

Τα στοιχεία που αφορούν στη συγγενή εταιρεία είναι τα ακόλουθα:

31η Δεκεμβρίου 2016

Επωνυμία	**Ενεργητικό**	**Υποχρεώσεις**	**Πωλήσεις**	**Κέρδη/(Ζημίες)**	**Ποσοστό συμμετοχής**	**Χώρα εγκατάστασης**
PARKMOBILE HELLAS AE	419	739	-	11	40%	Ελλάδα
	419	**739**	**-**	**11**		

31η Δεκεμβρίου 2017 (Μη δημοσιευμένα στοιχεία)

Επωνυμία	**Ενεργητικό**	**Υποχρεώσεις**	**Πωλήσεις**	**Κέρδη/(Ζημίες)**	**Ποσοστό συμμετοχής**	**Χώρα εγκατάστασης**
PARKMOBILE HELLAS AE	406	738	-	(12)	40%	Ελλάδα
	406	**738**	**-**	**(12)**		

10. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου	**4.539**	**142**	**4.539**	**142**
Προσθήκες		4.539		4.539
Πωλήσεις	(4.539)	-	(4.539)	-
Απομείωση		(142)		(142)
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**-**	**4.539**	**-**	**4.539**
Μείον: Διαθέσιμα προς πώληση χρημ. στοιχεία (Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό)	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία (Κυκλοφορούν Ενεργητικό)	**-**	**4.539**	**-**	**4.539**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Μη εισηγμένοι τίτλοι:				
- Μετοχές – Ελλάδα	-	4.539	-	4.539
Αμοιβαία Κεφάλαια:				
- Α/Κ χωρών Ε.Ε. χαμηλού ρίσκου	-	-	-	-
	-	**4.539**	**~-**	**4.539**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Τα διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται στα εξής νομίσματα:	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ευρώ	**-**	**4.539**	**-**	**4.539**

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν μη εισηγμένες μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια χωρών ευρωπαϊκής ένωσης χαμηλού ρίσκου. Οι επενδύσεις σε μετοχές που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον απομείωση.

Η εύλογη αξία των αμοιβαίων κεφαλαίων προσδιορίζεται από δημοσιευμένες τιμές προσφοράς που ισχύουν κατά την ημερομηνία της οικονομικής πληροφόρησης.

Η αξία των μετοχών αφορά σε συμμετοχές της Εταιρείας σε επενδύσεις με ποσοστό έως και 40%. Εντούτοις, η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να ασκήσει σημαντική επιρροή σε αυτές, αφού οι λοιποί μέτοχοι είτε μεμονωμένα είτε σε συμφωνία μεταξύ τους τις ελέγχουν.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση των συμμετοχών σε εταιρείες που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**ΕΔΡΑ**	**ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ**
1. ITEC A.E	ΕΛΛΑΔΑ	34,00%
2. CREATIVE MARKETING A.E	ΕΛΛΑΔΑ	40,00%
3. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΑΕ»	ΕΛΛΑΔΑ	4,43%
4. PROBANK A.E Υπό Ειδική Εκκαθάριση	ΕΛΛΑΔΑ	0,10%
5. Ε.Τ.Ε.Π.Η	ΕΛΛΑΔΑ	2,47%

Το ποσό των ευρώ 142 χιλ. στο κονδύλι των απομειώσεων στην προηγούμενη χρήση αφορά σε διαγραφή μέσω των αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου της αξίας της συμμετοχής της Εταιρείας στην εταιρεία «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ» και «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ». Όλες οι παραπάνω μετοχές είναι πλήρως απομειωμένες.

Στην προηγούμενη χρήση το ποσό ύψους € 4.539 χιλ. στο κονδύλι των προσθηκών αφορά συμμετοχή της Εταιρείας στην εταιρεία BRIQ Α.Ε.Α.Α.Π..Η BRIQ ΑΕΑΑΠ ιδρύθηκε δυνάμει της συμβολαιογραφικής πράξης σύστασης υπ' αριθμ. 33100/07.10.2016, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ'αριθ. 33141/21.10.2016 συμβολαιογραφική πράξη (Ανακοίνωση ΓΕΜΗ υπ΄αρ. 56308/21.10.2016).

Για την Εταιρεία η ως άνω εισφορά κατά την ίδρυση της «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.» συνίστατο σε: α) εισφορά εις είδος, δηλαδή του οικοπέδου και κτιρίου αποθηκών συνολικής επιφάνειας 3.989 τ.μ. επί της οδού Λουτρού 65, στο Μενίδι Αττικής αξίας 1.649 χιλ. και β) εισφορά μετρητών ποσού € 2.880 χιλ..

Μαζί με την αποτίμηση της συμμετοχής αυτής στις 30.11.2016 και την επαύξηση της αξίας στα βιβλία της Unisystems κατά 10χιλ. η αξία ανέρχεται σε 4.539 χιλ.

Ακολούθως, ελήφθη η από 23 Δεκεμβρίου 2016 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας σύμφωνα με την οποία αποφασίσθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας (Ανακοίνωση ΓΕΜΗ 741113/5.1.2017) με επιστροφή σε είδος των μετοχών της BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π. που κατείχε η Unisystems στη μητρική εταιρεία Quest Συμμετοχών Α.Ε. (1.944.285 μετοχές) αξίας 4.539 χιλ. και επιπλέον μετρητά (1.130.872€).

Στην τρέχουσα χρήση το ποσό ύψους € 4.539 χιλ στο κονδύλι των πωλήσεων αφορά στην επιστροφή σε είδος των μετοχών της BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π. στους μετόχους που κατείχαν (1.944.285 μετοχές).

Η ανωτέρω μεταβίβαση λογιστικοποιήθηκε εντός της τρέχουσας χρήσης μετά την από 5.1.2017 δημοσίευσή της στο ΓΕΜΗ.

11. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα κατωτέρω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:				
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	**(8.929)**	**4.939**	**8.929**	**4.939**
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:				
Πληρωτέες μετά από 12 μήνες	**(5.425)**	**(667)**	**(5.425)**	**(667)**
	3.504	**4.272**	**3.504**	**4.272**

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η κατωτέρω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υπόλοιπο έναρξης	**4.272**	**3.678**	**4.272**	**3.678**
Αναγνώριση στην κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσεως (Σημείωση 25)	(865)	571	(865)	571

Εξαγορά Θυγατρικής	-	-	-	-
πλέον Φόρος απευθείας στις Κινήσεις στη καθαρή θέση	97	23	97	23
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**3.504**	**4.272**	**3.504**	**4.272**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	**Έσοδα αποτίμησης στην εύλογη αξία**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
1η Ιανουαρίου 2016	**-**	**101**	**566**	**667**
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	-	-	-
31η Δεκεμβρίου 2016	**-**	**101**	**566**	**667**
1η Ιανουαρίου 2017	**-**	**101**	**566**	**667**
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	362	(101)	4.498	4.759
31η Δεκεμβρίου 2017	**362**	**-**	**5.064**	**5.426**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις απαιτήσεων	**Διαγραφή άυλων στοιχείων ενεργητικού**	**Φορολογικές ζημίες**	**Αναγνώριση Εσόδων**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
1η Ιανουαρίου 2016	**541**	**(143)**	**-**	**3.087**	**859**	**4.345**
Χρέωση/ (πίστωση) στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	-	-	23	**23**
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(38)	68	-	4.889	(4.348)	**571**
31η Δεκεμβρίου 2016	**503**	**(75)**	**-**	**7.976**	**(3.466)**	**4.939**
1η Ιανουαρίου 2017	**503**	**(75)**	**-**	**7.976**	**(3.466)**	**4.939**
Χρέωση/ (πίστωση) στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	-	-	97	**97**
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	200	168	859	(3.490)	6.156	**3.893**

31η Δεκεμβρίου 2017	**703**	**93**	**859**	**4.486**	**2.788**	**8.929**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις	Έσοδα αποτ. στην ευλ.αξία	Λοιπά	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	**-**	**101**	**566**	**667**
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	**-**	-	-	**-**
Εξαγορά Θυγατρικής	**-**	**-**	-	**-**
31η Δεκεμβρίου 2016	**-**	**101**	**566**	**667**
1η Ιανουαρίου 2017	**-**	**101**	**566**	**667**
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	362	(101)	4. 498	4. 759
Εξαγορά Θυγατρικής	**-**	**-**	-	**-**
31η Δεκεμβρίου 2017	**362**	**-**	**5.064**	**5. 426**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις απαιτήσεων	Διαγραφή άυλων στοιχείων ενεργητικού	Φορολογικές ζημίες	Αναγνώριση Εσόδων	Λοιπά	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2016	**541**	**(143)**	**-**	**3.087**	**859**	**4.345**
Χρέωση/ (πίστωση) στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	-	-	23	**23**
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(38)	68	-	4.889	(4.348)	**571**
31η Δεκεμβρίου 2016	**503**	**(75)**	**-**	**7.976**	**(3.466)**	**4.939**
1η Ιανουαρίου 2017	**503**	**(75)**	**-**	**7.976**	**(3.466)**	**4.939**
Χρέωση/ (πίστωση) στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	-	-	97	**97**

Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	200	168	859	(3.490)	6.156	**3.893**
31η Δεκεμβρίου 2017	**703**	**93**	**859**	**4.486**	**2.788**	**8.929**

Για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας έχει ληφθεί υπόψη ο φορολογικός συντελεστής του 2017 (29%).
Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες προς συμψηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις αναγνωρίζονται μόνο εφόσον είναι πιθανό ότι θα συμψηφιστούν μελλοντικά φορολογικά κέρδη. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αναγνωρίστηκαν για αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες ανήλθαν σε € 859 χιλ. την 31 Δεκεμβρίου του 2017, καθώς με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό πλάνο, η διοίκηση κρίνει ότι υπάρχει η δυνατότητα συμψηφισμού των φορολογικών ζημιών με μελλοντικά φορολογικά κέρδη.

12. Αποθέματα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Εμπορεύματα	3.556	4.552	3.556	4.552
Λοιπά	173	313	173	313
Σύνολο	**3.729**	**4.865**	**3.729**	**4.865**
Μείον: Προβλέψεις για βραδέως κινούμενα αποθέματα:				
Εμπορεύματα	1.741	2.888	1.741	2.888
	1.741	**2.888**	**1.741**	**2.888**
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	**1.988**	**1.977**	**1.988**	**1.977**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ανάλυση πρόβλεψης				
Στην αρχή της χρήσης	2.888	2.380	2.888	2.380
Δημιουργία πρόβλεψης στη χρήση	415	671	415	671
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης μέσα στη χρήση	(1.562)	(163)	(1.562)	(163)
Στο τέλος της χρήσης	**1.741**	**2.888**	**1.741**	**2.888**

Η χρησιμοποίηση πρόβλεψης ποσού 1.562 χιλ. και 163 χιλ. έγινε διότι κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2017 και 2016 αντίστοιχα η Εταιρεία προέβη σε καταστροφή αποθεμάτων ίσης αξίας.

13. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Πελάτες	14.790	14.678	13.852	13.990
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(2.424)	(2.469)	(2.424)	(2.469)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	**12.366**	**12.209**	**11.428**	**11.521**
Προκαταβολές	20	30	20	30
Έξοδα επομένων χρήσεων	20.222	29.053	20.048	29.016
Δεδουλευμένα έσοδα	15.094	8.021	15.094	7.999
Λοιπές απαιτήσεις	365	2.664	362	2.659
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (Σημ. 31)	642	1.656	734	2.022

Σύνολο	**48.709**	**53.633**	**47.686**	**53.247**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	238	1.160	238	1.160
Κυκλοφορούν ενεργητικό	48.471	52.473	47.448	52.087
Σύνολο	**48.709**	**53.633**	**47.686**	**53.247**

Η ανάλυση της χρονικής καθυστέρησης είσπραξης των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας από πελάτες και συνδεδεμένα μέρη έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Πλήρως εξυπηρετούμενες απαιτήσεις από πελάτες	**10.147**	**9.951**	**9.307**	**9.635**
Απομειωμένες απαιτήσεις από πελάτες:	2.424	2.469	2.424	2.469
Έχει σχηματισθεί πρόβλεψη για το ποσό των:	(2.424)	(2.469)	(2.424)	(2.469)
Σύνολο	**-**	**-**	**-**	**-**
Ληξιπρόθεσμες μη απομειωμένες απαιτήσεις από πελάτες				
Από 3-6 μήνες	239	211	239	211
Από 6-12 μήνες	131	334	131	334
Από 12 και πάνω μήνες	2.490	2.394	2.485	2.388
Σύνολο	**2.861**	**2.939**	**2.856**	**2.933**
Σύνολο απαιτήσεων από πελάτες και συνδεδεμένα μέρη	**13.008**	**12.890**	**12.163**	**12.568**

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	**2.469**	**2.599**	**2.469**	**2.599**
Πρόβλεψη για απομείωση απαιτήσεων		21		21
Διαγραφές απαιτήσεων	-	-	-	-
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(45)	(151)	(45)	(151)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**2.424**	**2.469**	**2.424**	**2.469**

Η πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων της χρήσης καταχωρήθηκε στο κόστος πωληθέντων:

Οι απαιτήσεις από πελάτες καθώς και οι λοιπές απαιτήσεις εκφράζονται στα κατωτέρω νομίσματα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ευρώ (€)	47.503	52.856	47.594	53.222
USD ($)	92	25	92	25
Λοιπά (RON, LEV,TL)	1.114	752	-	-
Σύνολο	**48.709**	**53.633**	**47.686**	**53.247**

14. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Διαθέσιμα στο ταμείο	33	50	11	35
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	6.409	11.706	5.976	11.127
Σύνολο	**6.442**	**11.756**	**5.987**	**11.162**

Οι βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως ή προθεσμίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ευρώ (€)	5.992	11.143	5.937	11.087
USD ($)	50	152	50	75
Λοιπά (RON, LEV,TL)	400	461	-	-
Σύνολο	**6.442**	**11.756**	**5.987**	**11.162**

15. Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς πώληση και διακοπτόμενες δραστηριότητες

Η Εταιρεία και η μητρική εταιρεία «Quest Συμμετοχών Α.Ε.», ίδρυσαν την εταιρεία με την επωνυμία «BriQ Properties Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία» και με το διακριτικό τίτλο «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.» δυνάμει της συμβολαιογραφικής πράξης σύστασης υπ' αριθμ. 33100/07.10.2016, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 33141/21.10.2016 συμβολαιογραφική πράξη (Ανακοίνωση ΓΕΜΗ υπ΄ αρ. 56308/21.10.2016), κατόπιν λήψης της σχετικής άδειας λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2778/99 και της παρ. 1 του άρ. 5 του ν. 4209/2013, το μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ανήλθε στο ποσό των 27.777 χιλ. απαρτίζεται από 11.921.531 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας € 2,33 η καθεμία. Για την Εταιρεία η ως άνω εισφορά κατά την ίδρυση της «BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.» συνίστατο σε: α) εισφορά εις είδος, δηλαδή του οικοπέδου και κτιρίου αποθηκών συνολικής επιφάνειας 3.989 τ.μ. επί της οδού Λουτρού 65, στο Μενίδι Αττικής αξίας 1.649 χιλ. και β) εισφορά μετρητών ποσού € 2.880 χιλ..

Ακολούθως, ελήφθη η από 23 Δεκεμβρίου 2016 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας σύμφωνα με την οποία αποφασίσθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας (Ανακοίνωση ΓΕΜΗ 741113/5.1.2017) με επιστροφή σε είδος των μετοχών της BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π. που κατείχε στην Quest Συμμετοχών Α.Ε. (1.944.285 μετοχών) και μετρητών (1.130.872€).

Στην προηγούμενη χρήση το κονδύλι εμφανιζόταν στο κυκλοφορούν ενεργητικό (Σημείωση 11 και νυν Σημείωση 10) λόγω της επικείμενης επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στην μητρική εταιρεία Quest Συμμετοχών Α.Ε..

Η αξία χρήσης (value in use) καθώς και η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρθησαν την προηγούμενη χρήση, όπως προέκυψαν από τις εκθέσεις αποτίμησης των ορκωτών εκτιμητών ως ομάδα περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζονται παρακάτω:

Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς πώληση	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ενσώματα πάγια	-	1.649	-	1.649
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-
Επιστροφή μετ.κεφ. στη μητρική	-	(1.649)	-	(1.649)
Απομείωση	-	-	-	-
Σύνολο	**-**	**-**	**-**	**-**

Η ίδρυση της ΑΕΕΑΠ και η εισφορά των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων ολοκληρώθηκε στις 21/10/2016.

16. Μετοχικό κεφάλαιο

Μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αναλύεται ως ακολούθως:

	Αριθμός μετοχών	**Κοινές μετοχές**	**Υπέρ το άρτιο**	**Ίδιες μετοχές**	**Σύνολο**
1η Ιανουαρίου 2016	**21.000**	**10.080**	**9.329**	**-**	**19.409**
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-
Αύξηση μετ. κεφαλαίου	-	-	-	-	-
31η Δεκεμβρίου 2016	**21.000**	**10.080**	**9.329**	**-**	**19.409**
1η Ιανουαρίου 2017	**21.000**	**10.080**	**9.329**	**-**	**19.409**
Μείωση μετ. κεφαλαίου με επιστροφή σε είδος στην QH	(10.500)	(5.670)	-	-	-
Αύξηση μετ. κεφαλαίου	-	-	-	-	-
31η Δεκεμβρίου 2017	**10.500**	**4.410**	**9.329**	**-**	**13.739**

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 23/12/2016 που τροποποίησε το Καταστατικό, το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας μειώθηκε κατά πέντε εκατομμύρια εξακόσιες εβδομήντα χιλιάδες ευρώ (€5.670.000,00) μέσω ταυτόχρονης (i) αύξησης της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής με παράλληλη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών της σε δέκα εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (10.500.000), με συνένωσή τους με αναλογία δύο (2) παλαιές μετοχές σε μία (1) νέα μετοχή (reverse split) και (ii) μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης νέας (προερχόμενης από το reverse split) μετοχής πενήντα τέσσερα λεπτά του ευρώ (€0,54) και επιστροφή στους Μετόχους σε είδος των μετοχών της εταιρείας «BriQ Properties Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία», ήτοι ενός εκατομμυρίου εννιακοσίων σαράντα τεσσάρων χιλιάδων διακοσίων ογδόντα πέντε ευρώ (1.944.285) μετοχών, τις οποίες κατέχει συνολικής αξίας τεσσάρων εκατομμυρίων πεντακοσίων τριάντα εννέα χιλιάδων εκατόν είκοσι οκτώ ευρώ (€4.539.128) και καταβολή ποσού ενός εκατομμυρίου εκατόν τριάντα χιλιάδων οκτακοσίων εβδομήντα δύο ευρώ (€1.130.872) στους Μετόχους.

Έτσι το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώνεται σε τέσσερα εκατομμύρια τετρακόσιες δέκα χιλιάδες ευρώ (€ 4.410.000) και διαιρείται σε 10.500.000 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας σαράντα δύο λεπτών του ευρώ (€0,42) η κάθε μία.

Η ανωτέρω απόφαση τελέστηκε λογιστικά στις 05/01/2017 ημερομηνία κατά την οποία ανακοινώθηκε από το ΓΕ.ΜΗ, η καταχώρησή του με αριθμό 883228/29-12-2016, εγκριτική απόφαση της Περιφέρειας Αττικής (αρ. 22065/29-12-2016) περί τροποποίησης του καταστατικού της Εταιρείας.

17. Λοιπά αποθεματικά και αδιανέμητα κέρδη

Τα Λοιπά Αποθεματικά και αδιανέμητα κέρδη αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Τακτικό αποθεματικό	**Λοιπά αποθεματικά**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**3.645**	**(83)**	**3.562**
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	(62)	(62)
Απορρόφηση/ (Συγχώνευση) εταιρείας	-	-	-
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**3.645**	**(145)**	**3.500**
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	(52)	(52)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**3.645**	**(197)**	**3.448**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Τακτικό αποθεματικό	**Λοιπά αποθεματικά**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	**3.645**	**-**	**3.645**
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	-
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	**3.645**	**-**	**3.645**
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	-
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**3.645**	**-**	**3.645**

Τακτικό Αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό σχηματίζεται, με βάση τον κωδ. Ν. 2190/1920, με παρακράτηση 5% από τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους και πριν την διανομή του μερίσματος. Η εταιρεία έχει σκοπό το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού μέχρι να καλύψει το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Για τις χρήσεις 2017 και 2016 δεν σχηματίστηκε τακτικό αποθεματικό, καθώς το ήδη υπάρχων καλύπτει το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Αφορολόγητα αποθεματικά

Στο λογαριασμό Αδιανέμητα κέρδη, στον Όμιλο και στην Εταιρεία, περιλαμβάνονται αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων. Σε περίπτωση διανομής τους θα φορολογηθούν με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή της χρήσης αυτής. Ο Όμιλος δεν προτίθεται να διανείμει ή να κεφαλαιοποιήσει τα συγκεκριμένα αποθεματικά και επομένως δεν έχει προβεί σε υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που θα επιβαλλόταν στην περίπτωση αυτή.

18. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με την νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στη περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους, το ύψος της οποίας ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Υποχρεώσεις ισολογισμού για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	3.466	3.017	3.466	3.017
Σύνολο	**3.466**	**3.017**	**3.466**	**3.017**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		**Από 1η Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Χρεώσεις στην κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	114	117	114	117
Σύνολο	**114**	**117**	**114**	**117**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Χρεώσεις στην κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	335	79	335	79
Σύνολο	**335**	**79**	**335**	**79**

Η χρέωση στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων αναλύεται ως εξής:

Κόστος Πωληθέντων :	86
Κόστος Διάθεσης :	18
Κόστος Διοίκησης :	10
	114

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στον Ισολογισμό έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	3.466	3.017	3.466	3.017
Υποχρέωση στον ισολογισμό	**3.466**	**3.017**	**3.466**	**3.017**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		Από 1η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	246	161	246	161
Χρηματοοικονομικά έξοδα/ (έσοδα)	48	56	48	56
Κόστος περικοπών-διακανονισμών-τερματισμού υπηρεσίας	72	2	72	2
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης και (κέρδη)/ζημίες από τακτοποιήσεις	(252)	(102)	(252)	(102)
Ζημιές /(Κέρδη) από λήξη απασχόλησης	-	-	-	-
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους (Σημείωση 22	**114**	**117**	**114**	**117**

Η μεταβολή της υποχρέωσης που έχει καταχωρηθεί στον Ισολογισμό έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης (αναπροσαρμοσμένο)	3.017	2.820	3.017	2.820
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	246	161	246	161
Χρηματοοικονομικά έξοδα/ (έσοδα)	48	57	48	57
Κόστος παλαιότερης απασχόλησης και (κέρδη)/ ζημίες από τακτοποιήσεις	-	-	-	-
Καταβολές παροχών από την εταιρεία	(252)	(102)	(252)	(102)
Απορρόφηση/ (Συγχώνευση) εταιρείας	-	-	-	-
Κόστος περικοπών-διακανονισμών-τερματισμού υπηρεσίας	72	2	72	2
Αναλογιστικά (Κέρδη)/ Ζημίες από μεταβολή χρηματοοικονομικών παραδοχών	335	79	335	79
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**3.466**	**3.017**	**3.466**	**3.017**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,60%	1,70%	1,60%
Πληθωρισμός	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%

19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Προμηθευτές	6.464	5.341	5.967	5.038
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 31)	1.396	561	1.406	560
Δεδουλευμένα έξοδα	4.708	4.068	4.705	4.066
Υποχρεώσεις από συμβάσεις παραγωγής λογισμικών προγραμμάτων	25.066	34.816	24.859	34.766
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι - τέλη	3.022	2.314	2.884	2.236
Λοιπές υποχρεώσεις	290	1.592	290	1.591
Σύνολο	**40.947**	**48.692**	**40.111**	**48.257**

Ανάλυση υποχρεώσεων:

	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Μακροπρόθεσμες	52	52	52	52
Βραχυπρόθεσμες	40.895	48.640	40.059	48.205
Σύνολο	**40.947**	**48.692**	**40.111**	**48.257**

Η πίστωση που παρέχεται στον Όμιλο καθορίζεται από τους όρους πληρωμής που αναφέρονται κατά περίπτωση σε κάθε σύμβαση με προμηθευτή.

20. Δάνεια

Τα Δάνεια αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Μακροπρόθεσμα δάνεια				
Ομολογιακό δάνειο	-	-	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**-**	**-**	**-**	**-**
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικός δανεισμός	-	-	-	-
Ομολογιακό δάνειο	-	788	-	788
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	**-**	**788**	**-**	**788**
Σύνολο δανείων	-	788	-	788
Σύνολο Διαθεσίμων	6.442	11.756	5.987	11.162
Καθαρός Δανεισμός	**(6.442)**	**(10.968)**	**(5.987)**	**(10.374)**

Οι ημερομηνίες λήξης του συνόλου των δανείων είναι οι εξής :

	6 μήνες ή λιγότερο	6-12 μήνες	1-5 έτη	Σύνολο
31.12.2017				
Σύνολο δανείων	-	-	-	-
	-	**-**	**-**	**-**
31.12.2016				
Σύνολο δανείων	525	263	-	788
	525	**263**	**-**	**788**

Κατά τη λήξη της παρούσας χρήσης εξοφλήθηκε το υπόλοιπο ποσό του δανείου του Ομίλου αξίας € 0,8 εκ. και τα εγκριθέντα πιστωτικά όρια του Ομίλου στις συνεργαζόμενες Τράπεζες ανέρχονται στο ποσό των € 30 εκ. Την 1η Ιουλίου 2011 η Εταιρεία σύναψε σύμβαση ομολογιακού δανείου ύψους € 6 εκ. με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος με σκοπό την ανέγερση κτιρίου στην Καλλιθέα (όπως αναφέρεται στη Σημείωση 6). Την 23η Φεβρουαρίου 2012 διενεργήθηκε λήψη της 1ης δόσης του δανείου ποσού € 2.1 εκ. η οποία θα εξοφληθεί σε 8 εξαμηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης την 30η Ιουνίου 2014 και τελική ημερομηνία καταβολής την 31η Δεκεμβρίου 2017. Το επιτόκιο του δανεισμού είναι κυμαινόμενο και συντίθεται από το περιθώριο (spread) το οποίο ανέρχεται σε 4,5% συν το Euribor τριμήνου.

Έτσι με τη λήξη της τρέχουσας χρήσης εξοφλήθηκε το σύνολο του ομολογιακού δανείου.

Η ανωτέρω σύμβαση προβλέπει Εγγραφή Υποθήκης Α΄ σειράς σε ποσοστό 130% του ποσού του Δανείου, ήτοι ποσού Ευρώ επτά εκατομμύρια οκτακόσιες χιλιάδες (€ 7.800.000) επί της Επένδυσης.

Την 17η Φεβρουαρίου 2012 ενεγράφη Υποθήκη ποσού € 2.8 εκ. στο οικόπεδο της Εταιρείας που βρίσκεται στη Λεωφόρο Αθηνών 114 υπέρ της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Στις 3/12/2015 και με την υπ' αριθμ. 10.132 συμβολαιογραφική «ΠΡΑΞΗ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΥΠΟΘΗΚΗΣ», η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος συναίνεσε στην εξάλειψη της ανωτέρω υποθήκης. Τα υφιστάμενα πλέον βάρη ανέρχονται στο ποσό των 7.8 εκ, όπως βεβαιώνει η Υποθηκοφύλακας Καλλιθέας με την υπ'αριθμ. 1954 από 18/7/2013 βεβαίωσή της.

- **Χρηματοοικονομικά μέσα**

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

31.12.2017

Υποχρεώσεις	**< 1 έτος**	**1-5 έτη**
Δανεισμός	-	-
Εμπορικοί και λοιποί πιστωτές	40.895	52
Σύνολο	**40.894**	**52**

31.12.2016

Υποχρεώσεις	**< 1 έτος**	**1-5 έτη**
Δανεισμός	788	-
Εμπορικοί και λοιποί πιστωτές	48.640	52
Σύνολο	**49.428**	**52**

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

31.12.2017

Υποχρεώσεις	**< 1 έτος**	**1-5 έτη**
Δανεισμός	-	-
Εμπορικοί και λοιποί πιστωτές	40.059	52
Σύνολο	**40.059**	**52**

31.12.2016

Υποχρεώσεις	**< 1 έτος**	**1-5 έτη**
Δανεισμός	788	-
Εμπορικοί και λοιποί πιστωτές	48.250	52
Σύνολο	**49.038**	**52**

Τα ποσά του δανεισμού αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	31.12.2017	**31.12.2016**
Euro	-	788
	-	**788**

21. Έξοδα ανά κατηγορία

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		**Από 1η Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Παροχές σε εργαζομένους (Σημείωση 24)	27.097	22.992	26.978	22.673
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	10.134	14.579	8.955	13.746
Απομείωση-καταστροφή αποθεμάτων	144	672	144	672
Απομείωση για επισφαλείς απαιτήσεις	-	(129)	-	(129)
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	1.211	1.349	1.199	1.314
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	538	526	537	525
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	501	640	501	640
Ενοίκια μεταφορικών μέσων παροχές τρίτων & ασφάλιστρα	1.037	843	1.034	836

Έξοδα διαφήμισης	383	360	381	340
Έξοδα ταξιδίων /μεταφορικά	1.673	1.458	1.668	1.420
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	38.077	35.750	38.356	35.701
Λοιπά (καταστροφές αποθ. Intercompany exp.)	1.995	1.137	1.975	1.111
Σύνολο	**82.790**	**80.177**	**81.728**	**78.849**

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		**Από 1η Ιανουαρίου έως**	
Κατανομή ανά λειτουργία	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Κόστος πωλήσεων	70.580	69.517	69.723	68.683
Έξοδα διάθεσης	6.005	6.423	5.828	5.958
Έξοδα διοίκησης	6.205	4.237	6.177	4.208
	82.790	**80.177**	**81.728**	**78.849**

22.Παροχές σε εργαζόμενους

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		**Από 1η Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Μισθοί και ημερομίσθια	20.458	17.585	20.381	17.310
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	4.778	3.984	4.761	3.939
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημείωση 18)	366	219	366	219
Καταβολές παροχών (Σημείωση 18)	(252)	(102)	(252)	(102)
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	1.747	1.306	1.722	1.306
Σύνολο	**27.097**	**22.992**	**26.978**	**22.672**

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε: Όμιλος 570, Εταιρεία 562 (31η Δεκεμβρίου 2016 Όμιλος 531, Εταιρεία 524).

23. Λοιπά έσοδα /(έξοδα)-Λοιπά κέρδη/ (ζημίες)

Τα Λοιπά κέρδη / (ζημίες) αναλύονται ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		Από 1η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Έσοδα από μερίσματα	-	-	-	-
Επιδοτήσεις δαπανών	549	161	549	161
Κέρδη από πώληση παγίων	-	-	-	-
Ζημίες από εκποίηση & διαγραφή παγίων	(38)	33	(38)	32
Ζημίες απομείωσης συνδεδεμένων και συγγενών εταιρειών (Σημειώση 9)	-	-	(176)	(485)
Απομείωση επενδύσεων σε ακίνητα (Σημείωση 8)	-	(2.000)	-	(2.000)
Απομείωση ενσώματων παγίων (Σημείωση 6)	(1.000)	-	(1.000)	-
Απομείωση περ. στοιχείων ενεργητικού διακρατούμενων προς πώληση (Σημείωση 15)		(142)		(142)
Κέρδη από πώληση επενδύσεων διακρατούμενων προς πώληση	-	9	-	9
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(69)	109	(69)	109
Λοιπά	44	(86)	44	(87)
Σύνολο	**514**	**1.916**	**690**	**2.403**

24. Χρηματοοικονομικά έσοδα /(έξοδα)

Η ανάλυση του χρηματοοικονομικού αποτελέσματος έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		Από 1η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Χρηματοοικονομικά έξοδα				
- Τραπεζικά δάνεια	(56)	(126)	(56)	(126)
- Τόκοι προκαταβολών πελατών	(40)	(23)	(35)	(19)
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις	(104)	(91)	(104)	(91)
- Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	(121)	(153)	(121)	(153)
- Ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές	4	10	-	-
- Διάφορα έξοδα τραπεζών & συναφή έξοδα	-	-	-	-
	(317)	(383)	(316)	(389)
Χρηματοοικονομικά έσοδα				
- Έσοδα τόκων τραπεζικών καταθέσεων	77	231	77	217
- Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	5	88	5	88
	82	319	82	305

	(235)	**(64)**	**(234)**	**(84)**

25. Φόρος εισοδήματος

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		**Από 1η Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Φόρος χρήσης	(434)	(2.595)	(424)	(2.595)
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 11)	(865)	571	(865)	571
Σύνολο	**(1.299)**	**(2.024)**	**(1.289)**	**(2.024)**

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος έχει υπολογισθεί με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή της χρήσης 2017, 29% (2016, 29%) για την Εταιρεία και τον Όμιλο. Όσον αφορά τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, όπου είναι εγκατεστημένες στο εξωτερικό, για τον υπολογισμό της τρέχουσας φορολογικής επιβάρυνσης εφαρμόζονται οι τοπικοί φορολογικοί συντελεστές: Λουξεμβούργο 21%, Κύπρος 12,50%, Ρουμανία 16%, Βέλγιο 33.99%, Ολλανδία 25%, Τουρκία 20%.

Ο φόρος, επί των κερδών προ φόρων του Ομίλου και της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των κερδών/ζημιών των ενοποιημένων εταιρειών. Η διαφορά έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		**Από 1η Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Κέρδη προ φόρων	460	377	189	103
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές	(165)	(116)	(137)	(96)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν	(1.480)	(1.598)	(1.497)	(1.598)
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο για φορολογικούς σκοπούς	712	895	712	875
Χρήση προηγ.μη αναγν.ζημιών	(821)	(561)	(821)	(561)
Λοιποί φόροι / λοιπές φορολογικές προσαρμογές	455	(644)	454	(644)
Σύνολο	**(1299)**	**(2.024)**	**(1.289)**	**(2.024)**

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 και έπειτα, οι εταιρείες υπόκεινται σε ετήσιο φορολογικό έλεγχο από τους ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές τους ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις της κείμενης φορολογικής νομοθεσίας. Το αποτέλεσμα αυτού του ελέγχου οδηγεί στην έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού, το οποίο, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις,

υποκαθιστά τον έλεγχο από τη δημόσια αρχή, χωρίς όμως οι εταιρίες να περαιώνουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές. Η δημόσια αρχή διατηρεί το δικαίωμα μεταγενέστερου ελέγχου. Η Εταιρεία ελέγχθηκε από τους ορκωτούς ελεγκτές και έλαβε φορολογικό πιστοποιητικό για τις χρήσεις 2011 - 2016.
Ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2017 διενεργείται ήδη από την ΠραϊσγουωτερχαουςΚούπερς Α.Ε.Ε.. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι χρήσεις για τις οποίες η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες δεν έχουν ελεγχθεί και ως εκ τούτου οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές, παρουσιάζονται στη Σημείωση 33.

26. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

		Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
		Από 1η Ιανουαρίου έως		**Από 1η Ιανουαρίου έως**	
	Σημ.	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Κέρδη χρήσης μετά φόρων		(839)	(1.647)	(1.100)	(1.921)
Προσαρμογές για:					
Φόρο εισοδήματος	25	1.299	2.024	1.289	2.024
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	6,8	538	526	537	525
Απομείωση επενδύσεως σε ακίνητα	8		2000		2.000
Απομείωση ενσώματων παγίων	6	1.000		1.000	
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Κέρδη)/ ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων και λοιπών επενδύσεων	7 23	501 38	626 1	501 38	626 1
Έσοδα τόκων	24	(86)	(530)	(76)	(497)
Έξοδα τόκων	24	420	420	408	407
Έσοδα από μερίσματα & απομειώσεων	23	-	133	176	618
Συναλλαγματικά (κέρδη)/ ζημιές		(10)	(1)		-
Αναγνωρισθέντα έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων		(539)	-	(539)	-
Απομείωση συνδεδεμένων εταιρειών	23	-	-	-	-
		2.322	**3.552**	**2.234**	**3.783**
Μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες					
(Αύξηση)/ μείωση αποθεμάτων		1.136	1.148	1.136	1.148
(Αύξηση)/ μείωση απαιτήσεων		8.652	(2.034)	12.495	608
Αύξηση/ (μείωση) υποχρεώσεων		14.147	(21.059)	10.542	(23.967)

Αύξηση/ (μείωση) προβλέψεων	(28.985)	34.970	(28.985)	34.970
Αύξηση/ (μείωση) υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης	449	197	449	197
	(4.601)	**13.222**	**(4.363)**	**12.956**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**(2.279)**	**16.774**	**(2.129)**	**16.739**

27. Κέρδη ανά μετοχή

Βασικά και απομειωμένα

Τα βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων κοινών μετοχών που αγοράσθηκαν από την επιχείρηση.

Οι κοινές μετοχές που εκδίδονται ως μέρος του κόστους μιας συνένωσης επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών από την ημερομηνία της απόκτησης. Αυτό γιατί ο αποκτών ενσωματώνει τα κέρδη και τις ζημίες του αποκτώμενου στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του από την ημερομηνία εκείνη.

ποσά σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Κέρδη μετά από φόρους	(839.047)	(1.646.961)	(1.099.792)	(1.920.982)
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	(839.047)	(1.646.961)	(1.099.792)	(1.920.982)
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών	10.500.000	21.000.000	10.500.000	21.000.000
Βασικά και απομειωμένα κέρδη /(ζημίες) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή)	**(0,0799)**	**(0,0784)**	**(0,1047)**	**(0,0914)**

28. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των ετησίων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δεν υπάρχουν σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί και δεν έχουν εκτελεσθεί.

Δεσμεύσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η Εταιρεία δεν έχει συνάψει συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων.

Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Τα μελλοντικά ελάχιστα μισθώματα, με βάση τις υπογεγραμμένες συμβάσεις, αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Έως 1 έτος	1.052	1.029	1.052	1.029
Από 1-5 έτη	3.989	4.127	3.989	4.127
Περισσότερα από 5 έτη	3.890	5.368	3.890	5.368
	8.931	**10.524**	**8.931**	**10.524**

29. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς τους από τις οποίες δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές επιπλέον επιβαρύνσεις.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Εγγυήσεις για προκαταβολές	1.115	1.298	1.115	1.298
Εγγυήσεις για εξασφάλιση καλής εκτελέσεως συμβάσεων με πελάτες	4.495	4.916	4.495	4.916
Εγγυήσεις για συμμετοχή σε διαγωνισμούς	1.607	1.732	1.607	1.732
Υποθήκες σε Οικόπεδα	7.800	7.800	7.800	7.800
Εγγυήσεις σε Τράπεζες υπέρ συγγενών εταιρειών	-	-	-	-
	15.017	**15.746**	**15.017**	**15.746**

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
22	50	22	50

Εγγυήσεις για εξασφάλιση απαιτήσεων από πελάτες				
Εγγυήσεις τρίτων σε προμηθευτές	-	-	-	-
Ενέχυρα (επιταγές) τρίτων	0	0	0	0
	22	**50**	**22**	**50**

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και του Ομίλου δεν έχουν καταστεί οριστικές αφού παραμένουν ανέλεγκτες φορολογικά προηγούμενες χρήσεις (Σημείωση 33).

Επιπρόσθετα υπάρχουν διάφορες δικαστικές υποθέσεις εταιρειών του Ομίλου από τις οποίες η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές επιπλέον επιβαρύνσεις.

30. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Εγγυήσεις σε Τράπεζες υπέρ θυγατρικών και συγγενών εταιρειών του Ομίλου δεν υφίστανται, ωστόσο σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη δανεισμού αυτές θα είναι εξασφαλισμένες από την Εταιρεία. Δεν υπάρχουν επιπλέον υποθήκες και προσημειώσεις επί των οικοπέδων και κτιρίων της Εταιρείας και του Ομίλου πέραν αυτής που αναφέρεται στις Σημειώσεις 20 και 29.

31. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η εταιρεία Quest Συμμετοχών Α.Ε., με έδρα την Καλλιθέα στην Αθήνα, είναι η μητρική εταιρεία της Unisystems Συστήματα Πληροφορικής ΑΕΕ και κατέχει το 100% των μετοχών της.

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Unisystems Συστήματα Πληροφορικής ΑΕΕ περιλαμβάνονται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Quest Συμμετοχών Α.Ε..

Για τις εταιρείες του ομίλου της Unisystems Συστήματα Πληροφορικής ΑΕΕ δείτε στη Σημείωση 33.

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1η Ιανουαρίου έως		**Από 1η Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
i) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών				
Πωλήσεις αγαθών	**115**	**453**	**115**	**453**
σε μητρική	-	5	-	5
σε θυγατρικές	-	-	-	-
σε συγγενείς	-	-	-	-
σε λοιπές συνδεόμενες	115	448	115	448
Πωλήσεις υπηρεσιών	**884**	**848**	**1.206**	**1.305**
σε μητρική	29	31	29	31
σε θυγατρικές	-	-	322	457
σε συνδεδεμένες	-	-	-	-
σε λοιπές συνδεόμενες	855	817	855	817
	999	**1.301**	**1.321**	**1.758**
ii) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών				
Αγορές αγαθών	**870**		**870**	

		1.696		**1.696**
από μητρική	-	137	-	137
από θυγατρικές	-	-	-	-
από λοιπές συνδεόμενες	870	1.559	870	1.559
Αγορές υπηρεσιών	**2.846**	**2.178**	**2.927**	**2.185**
από μητρική	440	1.149	521	1.149
από θυγατρικές	-	-	-	7
από συγγενείς	-	-	-	-
από λοιπές συνδεόμενες	2.406	1.029	2.406	1.029
Αγορές παγίων	**800**	**-**	**800**	**-**
από μητρική	-	-	-	-
από θυγατρικές	-	-	-	-
από συγγενείς	-	-	-	-
από λοιπές συνδεόμενες	800	-	800	-
Έξοδα ενοικίων	**825**	-	**825**	**-**
από μητρική	-	-	-	-
από θυγατρικές	-	-	-	-
από συγγενείς	-	-	-	-
από λοιπές συνδεόμενες	825	-	825	-
	5.341	**3.874**	**5.422**	**3.881**

iii) Παροχές προς τη Διοίκηση

Μισθοί και άλλες				
βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	296	285	296	285
Παροχές διακοπής συνεργασίας	-	-	-	-
Άλλες μακροπρόθεσμες παροχές	-	-	-	-
	285	**285**	**285**	**285**

iv) Υπόλοιπα τέλους χρήσης που προέρχονται από πωλήσεις-αγορές αγαθών/υπηρεσιών

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2017	**31.12.2016**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη:				
-Μητρικής	-	11	-	11
-Θυγατρικών	-	-	82	366
-Λοιπών συνδεόμενων	642	669	652	669
	642	**680**	**734**	**1.046**
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη:				
-Μητρικής	94	180	103	180
-Θυγατρικών	-	-	-	-
-Συγγενείς	-	-	-	-
-Λοιπών συνδεόμενων	1.302	380	1.302	380
	1.356	**560**	**1.405**	**560**

Οι υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι πωλήσεις και αγορές αγαθών, γίνονται σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που ισχύουν για μη συνδεδεμένα μέλη.

32. Κατασκευαστικά Συμβόλαια

Σύμφωνα με το ΔΛΠ.11 Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Κατασκευαστικών Συμβολαίων παρατίθεται η ανάλυσή τους:

Ενοποιημένα στοιχεία κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης (Απόσπασμα)	**ΟΜΙΛΟΣ**	
	2017	**2016**
Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια	21.371	23.576
Κόστη κατασκευαστικών συμβολαίων	16.182	17.076
Μικτό κέρδος	5.189	6.500
Έξοδα διάθεσης	1.909	1.992
Έξοδα διοίκησης	1.455	1.476

Κατασκευαστικά συμβόλαια		
	2017	**2016**
Σωρευτικά συνολικά κόστη ενεργών έργων και αναγνωρισμένα κέρδη (μείον αναγνωρισμένες ζημιές)	183.420	162.652
Μείον :		
Συνολικές τιμολογήσεις ενεργών έργων	200.746	192.649
Υπόλοιπο	-17.326	-29.997

33. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Η Εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010. Στις 27/12/2016 η Εταιρεία έλαβε εντολή ελέγχου για τη χρήση 2010.

Εντούτοις, κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2011 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2017, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν.

Σύμφωνα όμως με την απόφαση 1738/14-07-2017 του ΣτΕ το οποίο έκρινε την συνταγματικότητα των συνεχών παρατάσεων του χρόνου παραγραφής των φορολογικών υποθέσεων και διαφόρων σκέψεων περί παραβίασης του κανόνα της 5-ετους παραγραφής ή και διαφορετικής αντιμετώπισης των φορολογουμένων λόγω έκδοσης εντολών ελέγχου από διάφορες αρχές ελέγχου έκρινε : «Με τα δεδομένα αυτά και ενόψει των εκτεθέντων στις σκέψεις 5 και 6, οι παρατεθείσες στην όγδοη σκέψη διατάξεις αντίκεινται στις εξειδικεύουσες την (απορρέουσα από την αρχή του κράτους δικαίου) αρχή της ασφάλειας δικαίου διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 78 του Συντάγματος, διότι παρατείνουν την προθεσμία παραγραφής φορολογικών αξιώσεων του Δημοσίου αναγομένων σε ημερολογιακά έτη προγενέστερα του προηγουμένου της δημοσιεύσεως των σχετικών νόμων ετών».

Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείψει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Με την εντολή ελέγχου αρ. 252/0/1118 από 12/7/2017 του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων ξεκίνησε μερικός έλεγχος για την χρήση 2012 της Εταιρείας για όλα τα φορολογικά αντικείμενα ο οποίος σύμφωνα με την εντολή και τις σχετικές νομικές διατάξεις που επικαλείται, μπορεί να εκταθεί μέχρι την 31η/12/2022.

Οι χρήσεις για τις οποίες η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες δεν έχουν ελεγχθεί και ως εκ τούτου οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές παρουσιάζονται παρακάτω.

Η σωρευτική πρόβλεψη για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, για τον Όμιλο ανέρχεται σε € 383 χιλ..

Εταιρίες του Ομίλου	**Έδρα**	**Ποσοστό Συμμετοχής**	**Μέθοδος ενοποίησης**	**Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις**
1. Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	-	-	2010
1.α Unisystems Belgium SA (υποκατάστημα)	ΒΕΛΓΙΟ	-	Ολική ενοποίηση	2014-2017
2. Unisystems Cyprus Ltd	ΚΥΠΡΟΣ	100%	Ολική ενοποίηση	2012-2017
2.α. Unisystems Information Technology Systems SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	100%	Ολική ενοποίηση	-
2.β. Unisystems Bulgaria Ltd (εκκαθαρίσθηκε στο 2015)	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100%	Ολική ενοποίηση	-
3. Unisystmes BV	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	100%	Ολική ενοποίηση	2017
3.α. UNISYSTEMS TURK BİLGİ TEKNOLOJİLERİ AS (κατέθεσε αίτηση εκκαθάρισης στις 21/2/2018 στο Εμπορικό Μητρώο Κωνσταντινούπολης)	ΤΟΥΡΚΙΑ	100%	Ολική ενοποίηση	2014-2017
4. Uni-Nortel Τεχνολογίες Επικοινωνίας (Ελλάς) Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	-	Απορροφήθηκε το 2010	2010
5. ΦΑΣΤ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	-	Απορροφήθηκε το 2010	2010-2011

34. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Δεν προέκυψαν σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού.

Καλλιθέα, 30 Μαρτίου 2018

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αντιπρόεδρος	Το Μέλος του Δ.Σ.	Ο Διευθυντής Λογιστηρίου
Ιωάννης Κ. Λουμάκης	Απόστολος Μ. Γεωργαντζής	Μάρκος Γ. Μπιτσάκος	Νικόλαος Δ. Χαρίσης
Α.Δ.Τ. ΑΚ 082270	Α.Δ.Τ. Φ 090096	Α.Δ.Τ. ΑΑ 079768	Α.Δ.Τ. ΑΗ101374 ΑΡ.ΑΔΕΙΑΣ: 0008340-Α'ΤΑΞΗΣ

UniSystems Συστήματα Πληροφορικής Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

επί των ενοποιημένων και εταιρικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων χρήσεως 2017

(από 1η Ιανουαρίου 2017 έως 31η Δεκεμβρίου 2017)

Καλλιθέα

Μάρτιος 2018

Κύριοι Μέτοχοι,

Έχουμε την τιμή να θέσουμε υπόψη σας για έγκριση τις εταιρικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας μας για τη χρήση 2017 και να σας δώσουμε τις παρακάτω επεξηγήσεις.

Η Παρούσα Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι εναρμονισμένη με το πνεύμα και τα αναφερόμενα στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2005 στην Ελλάδα.

Η Έκθεση εξηγεί τις κύριες τάσεις και τους παράγοντες που υποστηρίζουν την ανάπτυξη, την αποδοτικότητα την κατάσταση και τη θέση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 καθώς και τις κύριες τάσεις και παράγοντες που πιθανόν να επηρεάζουν την μελλοντική ανάπτυξη, αποδοτικότητα και Χρηματοοικονομική θέση της επιχειρήσεως.

Ο σκοπός της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι η παροχή πληροφοριών οι οποίες θα βοηθήσουν τους χρήστες των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο πλαίσιο του περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί η επιχείρηση, να εκτιμήσουν αυτά που η Διοίκηση θεωρεί ως τα πλέον σημαντικά θέματα που αντιμετωπίζει η επιχείρηση, τον τρόπο που προτίθεται να τα διαχειρισθεί, καθώς και τις στρατηγικές που έχουν υιοθετηθεί από την επιχείρηση και την πιθανότητα επιτυχίας αυτών των στρατηγικών.

Στην παρούσα Έκθεση περιλαμβάνονται πρόσθετες επεξηγήσεις των ποσών που αναφέρονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, όπου αυτό κρίθηκε ότι απαιτείται, και εξηγεί τις συνθήκες και τα γεγονότα από τα οποία προέκυψε η παρεχόμενη από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις πληροφόρηση.

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 136 του κωδ. Ν. 2190/1920 και δεδομένου ότι η Εταιρεία συντάσσει εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, είναι ενιαία, πλην όμως έχει ως κύριο και πρωτεύον σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν

εταιρειών. Η αναφορά σε μη ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα στην ανάλυση που ακολουθεί λαμβάνει χώρα στα συγκεκριμένα εκείνα σημεία που τούτο έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο από το Διοικητικό Συμβούλιο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της παρούσας Εκθέσεως.

Ο Όμιλος «Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε.» απαρτίζεται την 31η Δεκεμβρίου 2017 από τις ακόλουθες εταιρείες:

Εταιρείες που ενοποιήθηκαν	Ποσοστό συμμετοχής	Είδος συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
Unisystems Συστήματα Πληροφορικής Α.Ε.Ε.	Μητρική	Μητρική	Ολική
Unisystems Cyprus Ltd (ex-Info Quest Cyprus Ltd)	100,00%	Άμεση	Ολική
Unisystems Information Technology Systems SRL	100,00%	Έμμεση	Ολική
Unisystems Netherlands B.V.	100,00%	Άμεση	Ολική
Unisystems Turkish Information Technologies Inc	100,00%	Έμμεση	Ολική
ParkMobile Hellas A.E.	40,00%	Άμεση	Καθαρή Θέση

Περιγραφή αντικειμένου εργασιών

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο χώρο της πληροφορικής και της τεχνολογίας με την κάθε εταιρεία του να έχει ένα διακριτό ρόλο στο πλαίσιο της λειτουργίας του:

Η μητρική **Unisystems Α.Ε.** («Εταιρεία» ή «Unisystems») ασχολείται κυρίως με την παροχή ολοκληρωμένων μηχανογραφικών λύσεων (Systems Integration) και την υλοποίηση έργων μεγάλης κλίμακας (Large Scale Projects) σε συγκεκριμένους τομείς της αγοράς (Market Segments). Οι λύσεις περιλαμβάνουν την ανάπτυξη ή μετατροπή επιχειρησιακών εφαρμογών, την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών πληροφορικής και τεχνολογίας, την παροχή ευρέως φάσματος υπηρεσιών, όπως εγκατάσταση και υποστήριξη των υποδομών μηχανογραφικού εξοπλισμού και λογισμικού, την εγκατάσταση και υποστήριξη δικτύων μεταφοράς δεδομένων και φωνής, την ανάπτυξη

καθετοποιημένου λογισμικού για τον Τραπεζικό, Δημόσιο και Τηλεπικοινωνιακό τομέα, την πλήρη τεχνική υποστήριξη μηχανογραφικού εξοπλισμού και λογισμικού σε πανελλαδική κάλυψη επί 24 ώρες το εικοσιτετράωρο, την εκπαίδευση και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, την παροχή υπηρεσιών (outsourcing). Επίσης, η Εταιρεία παρέχει μέσα από το ιδιόκτητο Κέντρο αποθήκευσης Δεδομένων (Data Center) πρωτοποριακές υπηρεσίες στους πελάτες της.

Η Εταιρεία είναι βασικός συνεργάτης στην Ελλάδα διαφόρων μεγάλων οίκων του εξωτερικού όπως η UNISYS, EMC, ORACLE, CISCO, MICROSOFT, HP, CITRIX, REDHAT, GENESYS κλπ., κάτι που προσδίδει σημαντικό πλεονέκτημα στις προσφερόμενες λύσεις της.

Ανάπτυξη υφισταμένων δραστηριοτήτων

i) Δίκτυο πωλήσεων και διανομής

Οι πωλήσεις της Unisystems υποστηρίζονται από ανεξάρτητες οργανωτικές/επιχειρησιακές μονάδες [Business Units (BU)], που απευθύνονται στο Χρηματοοικονομικό, Δημόσιο, Ιδιωτικό και Τηλεπικοινωνιακό τομέα, οι οποίες στελεχώνονται από εξειδικευμένο προσωπικό που γνωρίζει σε βάθος τις προσφερόμενες τεχνολογικές λύσεις και τις ειδικές επιχειρησιακές ανάγκες κάθε κάθετης αγοράς.

Η Unisystems το 2017 σημείωσε αύξηση πωλήσεων κατά περίπου 2% σε μία ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά για τον κλάδο της πληροφορικής, αλλά και για το σύνολο της εθνικής οικονομίας, με επιλεγμένη στόχευση πελατών προς αποφυγή επισφαλειών. Στο πελατολόγιο της Εταιρείας περιλαμβάνονται πολλές από τις μεγαλύτερες και δυναμικότερες εταιρείες και οργανισμοί, όπως ο όμιλος Alpha Bank στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ο όμιλος EFG Eurobank Ergasias, η Τράπεζα της Ελλάδος, ο όμιλος Ελληνικά Χρηματιστήρια, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, , η Τράπεζα Πειραιώς, ο Όμιλος Cosmote, η Vodafone, η WIND, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Παιδείας, το ΙΚΑ, ο ΕΟΠΥΥ, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού, το Συμβούλιο της Επικρατείας, η Κτηματολόγιο ΑΕ, η First Data Hellas, ο όμιλος ΡΟΚΑΣ, η ICAP, ο Όμιλος Αγγελικούση, Εθνική Βιβλιοθήκη κ.ά..

Οι πωλήσεις προωθούνται, για το σύνολο της περιοχής δραστηριοποίησης της Εταιρείας και του Ομίλου, κυρίως από τα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας. Η κύρια δραστηριότητα της Εταιρείας, που

είναι η προμήθεια Ολοκληρωμένων Συστημάτων (System Integration) και το γεγονός ότι απευθύνεται κυρίως σε μεγάλους πελάτες, έχει ως συνέπεια να μην απαιτείται η δημιουργία δικτύου διανομής.

Η **Unisystems,** μέσω του υποκαταστήματός της στο Βέλγιο, εκτελεί σημαντικά έργα πληροφορικής για διάφορους Φορείς και Οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεργαζόμενη με κορυφαίες ευρωπαϊκές εταιρείες.

Η Unisystems διατηρεί θυγατρική εταιρεία στην Ρουμανία για να εξυπηρετεί με ολοκληρωμένες λύσεις θυγατρικές Ελληνικών εταιρειών, ξένες πολυεθνικές καθώς και μεγάλες τοπικές εταιρείες. Η αγορά της Ρουμανίας εμφανίζει σημαντική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια.

ii) Ανάπτυξη υφισταμένων δραστηριοτήτων

Μέσα στο 2017 η Εταιρεία συνέχισε τις επενδύσεις με σκοπό την διεύρυνση των υπηρεσιών DATA CENTER και CLOUD COMPUTING. Ήδη έχει δημιουργήσει και προωθεί πρωτοποριακές υπηρεσίες CLOUD COMPUTING (IasS, PaaS και AaaS) υπό το διακριτικό UNI | CLOUD. Επίσης μέσα στο 2017, η εταιρεία εξαγόρασε από την ACE Hellas, το τμήμα και τις λύσεις που σχετίζονται με την παροχή εξειδικευμένου λογισμικού για την διαχείριση τεχνικών έργων.

iii) Διεθνής δραστηριότητα

Με στόχο την προστασία της Εταιρείας από το συστημικό κίνδυνο της Ελληνικής Οικονομίας, το 2011 ελήφθη η στρατηγική απόφαση η Εταιρεία να εντείνει τις προσπάθειες της για επέκταση των δραστηριοτήτων της στο εξωτερικό, στοχεύοντας εντός της επόμενης 10ετίας (2011-2020) τα έσοδα που θα προέρχονται από το εξωτερικό να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 30% των συνολικών εσόδων της.

Η βασική διεθνής δραστηριότητα της εταιρείας είναι οι αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα μεγάλα έργα πληροφορικής των διαφόρων Γενικών Διευθύνσεων (DG-Directorates General) και των Ευρωπαϊκών Ινστιτούτων (European Institutes) που βρίσκονται εγκατεστημένα στα 28 κράτη μέλη της Ένωσης.

Οι συνολικές πωλήσεις από την αγορά αυτή για το 2017 ανήλθαν σε € 29 εκ. και σημείωσαν αύξηση 40% από € 20,5 εκ. το 2016. Την ίδια περίοδο η εταιρεία είχε πολύ καλές επιδόσεις σε συμβασιοποιήσεις νέων έργων που το 2017 ανήλθαν σε € 40εκ. περίπου. Ενδεικτικά αναφέρουμε

συμβάσεις με European Chemical Agency (Finland), European Asylum Support Office (Malta), Agency for the Cooperation of Energy Regulators (Slovenia), European Patent Office (Germany) etc. Το σύνολο των ανεκτέλεστων συμβάσεων για της αγορά της ΕΕ στο τέλος του 2017 ανήλθε σε περίπου € 100 εκ..

Οι υπόλοιπες αγορές που δραστηριοποιείται η εταιρεία είναι αυτές της ΝΑ Ευρώπης και ειδικότερα στις χώρες Ρουμανία, Κύπρος, Αλβανία, Σερβία, FYROM και Μάλτα. Τα ενοποιημένα έσοδα από τις αγορές αυτές για το 2017 ανήλθαν σε € 4,3 εκ. και σημείωσαν αύξηση της τάξης του 14% σε σχέση με το 2016 € 3,8 εκ.. Ιδιαίτερα καλή ήταν η απόδοση της θυγατρικής στη Ρουμανία που είχε έσοδα το 2017 € 1,4 εκ. και δείχνει σημάδια δυναμικής ανάπτυξης. Σημαντικοί πελάτες στην Ρουμανία είναι η ORANGE, η ENEL, η TELEKOM ROMANIA, η RAIFISEN.

Τα ενοποιημένα συνολικά έσοδα της εταιρείας από τις αγορές του εξωτερικού διαμορφώθηκαν σε € 33,2 εκ. και παρουσίαση αύξηση 36% σε σχέση με το 2016 (€ 22,4εκ.). Για το 2017 τα έσοδα από διεθνείς δραστηριότητες είναι πλέον το 39% του συνόλου των εσόδων ή το 43% των εσόδων από υπηρεσίες της εταιρείας.

Επιδιώξεις και στρατηγικές

Βασική επιδίωξη της Εταιρείας τα τελευταία χρόνια είναι να καταστεί βασικός πάροχος λύσεων πληροφορικής, εκτός από τον τραπεζικό, στον τομέα τηλεπικοινωνιών, στο Δημόσιο και σε κάθε άλλη αγορά, προσφέροντας αξιόπιστες λύσεις υποδομών και εφαρμογών, είτε μέσω συνεργασιών, είτε μέσω ανάπτυξης νέων προϊόντων, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία και την εμπειρία των στελεχών της.

Επιδίωξη, επίσης, της Εταιρείας είναι και η επέκταση της δραστηριότητάς της στο εξωτερικό με δύο βασικούς άξονες:

- Την αγορά πληροφορικής των κεντρικών υπηρεσιών, Φορέων και Οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εξελίσσονται στους μεγαλύτερους καταναλωτές και προϊόντων και υπηρεσιών πληροφορικής της Ευρώπης.
- Την αγορά της ΝΑ Ευρώπης, όπου δραστηριοποιούνται οι βασικότεροι Έλληνες πελάτες της Εταιρείας, αλλά και αναμένεται μεσοπρόθεσμα ότι θα υπάρχει οικονομική ανάπτυξη με ρυθμούς υψηλότερους της υπόλοιπης Ευρώπης.

Η Εταιρεία υλοποίησε και υλοποιεί ή υποστηρίζει σημαντικά έργα στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΠΑ της Κοινωνίας της Πληροφορίας για λογαριασμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Υπουργείου Παιδείας, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και σε πλήθος άλλων φορέων με αποτέλεσμα να κατέχει ηγετική θέση σε αναθέσεις και υλοποιήσεις έργων του Δημόσιου Τομέα.

Από την πολυδιάστατη δραστηριοποίησή της αυτή, η Εταιρεία απέκτησε σημαντικότατη εμπειρία στην υλοποίηση σύνθετων έργων, σε τεχνογνωσία, καθώς και σε επιχειρησιακή «λογική» για διάφορους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης. Σε επίπεδο εσόδων ο Τομέας Δημοσίου είναι σημαντικός για την Εταιρεία. Από πλευράς, όμως, κερδοφορίας ο τομέας αυτός υστερεί, λόγω σημαντικής συμπίεσης των περιθωρίων κέρδους, εξαιτίας του έντονου ανταγωνισμού, καθώς και των σημαντικών καθυστερήσεων στις παραλαβές και αποπληρωμές των έργων από τη Δημόσια Διοίκηση.

Οι προοπτικές του Τομέα Δημοσίου της Εταιρείας θεωρούνται ελπιδοφόρες για τους εξής λόγους:

- Εγκατεστημένη βάση έργων και πελατών της Εταιρείας.
- Το Ελληνικό Δημόσιο, λόγω της υστέρησης του στον τομέα της μηχανοργάνωσης, αναμένεται να προμηθευθεί σύγχρονα συστήματα πληροφορικής κατά τα προσεχή έτη. Όλες οι νέες κυβερνητικές πρωτοβουλίες για τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης, τη μείωση των δαπανών, τη συλλογή φορολογητέας ύλης κλπ, απαιτούν την ανάπτυξη νέων, σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων. Αξίζει να σημειωθεί ότι η επερχόμενη βελτίωση των πληροφοριακών συστημάτων που περιγράφεται παραπάνω, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται και στους όρους του νέου μνημονίου.

Επιδόσεις και χρηματοοικονομική θέση

Η εξέλιξη ορισμένων βασικών μεγεθών του Ομίλου, τα οποία προσδιορίζονται κατά κύριο λόγο από τα μεγέθη της Εταιρείας, στη χρήση 2017 έναντι της προηγούμενης χρήσης, έχει ως εξής:

Πωλήσεις: Οι συνολικές πωλήσεις του Ομίλου ανήλθαν τη χρήση 2017 σε € 84.000 χιλ. έναντι € 82.534 χιλ. της προηγούμενης χρήσης.

Κέρδη/ζημίες χρήσεως μετά φόρων: Οι μετά φόρων ζημίες χρήσεως 2017 ανήλθαν σε € 839 χιλ. έναντι € ζημιών € 1.647 χιλ. της προηγούμενης χρήσης.

EBITDA: Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων χρήσεως και επενδυτικών αποτελεσμάτων το 2017 ανήλθαν σε €2.744 χιλ. έναντι € 4.039 χιλ. της προηγούμενης χρήσης.

Η πορεία και αποτελεσματικότητα της Εταιρείας για το 2017 θεωρούμε ότι ήταν ικανοποιητική, ιδιαίτερα δε, αν ληφθεί υπόψη ότι το αποτέλεσμα επιτεύχθηκε μέσα σε ένα ιδιαίτερα δυσμενές εξωτερικό περιβάλλον με μεγάλο ανταγωνισμό, περιορισμό των επενδύσεων των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα και καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων του Δημοσίου και του ΕΣΠΑ (2014-2020.

Κατόπιν των προαναφερθέντων, θεωρούμε ότι με την παράθεση ορισμένων χρηματοοικονομικών δεικτών απεικονίζεται καλύτερα η εξέλιξη των επιδόσεων και της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου κατά τη χρήση 2017.

ΟΜΙΛΟΣ

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	31.12.2017	31.12.2016	Περιγραφή
Αποτελέσματα προ Φόρων / Πωλήσεις	0,55%	0,46%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση του Ομίλου σε σύγκριση με τις πωλήσεις
Αποτελέσματα προ Φόρων / Μέσο όρο Ιδίων Κεφαλαίων	1,39%	1,01%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης/ Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	15,98%	15,77%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων του Ομίλου
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης/ Κόστος πωλήσεων	19,01%	18,73%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί του κόστους πωλήσεων του Ομίλου

Αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας	31.12.2017	31.12.2016	Περιγραφή
Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	5,11	5,20	Πόσες φορές κυκλοφορούν τα αποθέματα μέσα στην περίοδο
Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων (πελατών)	1,66	1,60	Πόσες φορές δημιουργούνται και εισπράττονται οι απαιτήσεις έναντι των πελατών
Κυκλοφοριακή ταχύτητα υποχρεώσεων (προμηθευτών	1,88	2,04	Πόσες φορές κατά μέσο όρο πληρώνονται οι προμηθευτές

Αριθμοδείκτες ρευστότητας	31.12.2017	31.12.2016	Περιγραφή
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	142,14%	131,87%	Ο δείκτης αυτός δείχνει τη δυνατότητα του Ομίλου να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.
Κεφάλαιο κίνησης / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	42,14%	31,87%	Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που καλύπτονται από το κεφάλαιο κίνησης

Αριθμοδείκτες οικονομικής διαρθρώσεως	31.12.2017	31.12.2016	Περιγραφή
Κυκλοφορούν Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	73,20%	73,95%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφορούν ενεργητικό
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	26,80%	26,05%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων	59,31%	66,22%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την οικονομική αυτάρκεια του Ομίλου
Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Παθητικού	62,77%	60,16%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την δανειακή εξάρτηση του Ομίλου

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	31.12.2017	31.12.2016	Περιγραφή
Αποτελέσματα προ Φόρων / Πωλήσεις	0,23%	0,13%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση του Ομίλου σε σύγκριση με τις πωλήσεις
Αποτελέσματα προ Φόρων / Μέσο όρο Ιδίων Κεφαλαίων	0,58%	0,28%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης/ Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών	15,84%	15,66%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων του Ομίλου
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης/ Κόστος πωλήσεων	18,81%	18,57%	Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί του κόστους πωλήσεων του Ομίλου

Αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας	31.12.2017	31.12.2016	Περιγραφή
Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	4,52	4,90	Πόσες φορές κυκλοφορούν τα αποθέματα μέσα στην περίοδο
Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων (πελατών)	1,66	1,59	Πόσες φορές δημιουργούνται και εισπράττονται οι απαιτήσεις έναντι των πελατών
Κυκλοφοριακή ταχύτητα υποχρεώσεων (προμηθευτών)	1,88	2,03	Πόσες φορές κατά μέσο όρο πληρώνονται οι προμηθευτές
Αριθμοδείκτες ρευστότητας	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**Περιγραφή**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	141,43%	131,05%	Ο δείκτης αυτός δείχνει τη δυνατότητα του Ομίλου να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.
Κεφάλαιο κίνησης / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	41,43%	31,05%	Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που καλύπτονται από το κεφάλαιο κίνησης
Αριθμοδείκτες οικονομικής διαρθρώσεως	**31.12.2017**	**31.12.2016**	**Περιγραφή**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	72,48%	73,39%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφορούν ενεργητικό
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	27,52%	26,61%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων	59,48%	66,36%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την οικονομική αυτάρκεια του Ομίλου
Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Παθητικού	62,71%	60,11%	Ο δείκτης αυτός δείχνει την δανειακή εξάρτηση του Ομίλου

Σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2017

- Βάσει της από 23 Δεκεμβρίου 2016 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας εγκρίθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με επιστροφή σε είδος των μετοχών της BriQ Properties Α.Ε.Ε.Α.Π. που κατείχε (1.944.285 μετοχών) και μετρητών (€ 1.130.872). Η σχετική τροποποίηση του καταστατικού εγκρίθηκε και καταχωρήθηκε στο ΓΕΜΗ στις 5.1.2017, σύμφωνα με την ανακοίνωση ΓΕΜΗ υπ΄ αρ. πρωτ. 741113/5.1.2017.

Προοπτικές για την επόμενη χρήση

Είναι προφανές ότι οι δύσκολες μακροοικονομικές συνθήκες που διαμορφώνονται στην Ελλάδα έχουν επηρεάσει σημαντικά το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας. Το τρέχον διαμορφούμενο οικονομικό πλαίσιο δυσκολεύει σημαντικά τη διενέργεια προβλέψεων για τα αναμενόμενα οικονομικά μεγέθη στους τομείς όπου δραστηριοποιείται η Εταιρεία και ο Όμιλος κατά το 2018 .

Η διοίκηση του Ομίλου λαμβάνοντας υπόψη τις διαμορφούμενες δυσκολίες εξακολουθεί και στο 2018 να εκτελεί τα επιχειρηματικά της σχέδια με κύριο γνώμονα και προτεραιότητα την παραγωγή θετικών ταμειακών ροών, τον περιορισμό της δανειακής έκθεσης, τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου από πωλήσεις επί πιστώσει και την ενδυνάμωση της κερδοφορίας.

Η συστηματική επικέντρωση στις αγορές του εξωτερικού, και στην εγχώρια αγορά στον Χρηματοοικονομικό και Τηλεπικοινωνιακό Τομέα, θα συνεχισθεί και θα εντατικοποιηθεί και μέσα στο 2018. Η υπόλοιπη εγχώρια αγορά του ιδιωτικού τομέα θεωρούμε ότι αποτελεί στόχο για την εταιρεία γιατί υπάρχει σημαντική υστέρηση τα τελευταία χρόνια σε επενδύσεις πληροφορικής, που θα πρέπει όμως να γίνουν για να μπορούν να παραμείνουν ανταγωνιστικές.

Επιπλέον, η Unisystems αποτελεί φορέα υλοποίησης δύο επενδυτικών σχεδίων με επιχορήγηση από το Ν. 3299/2004, τα οποία ξεκίνησαν εντός της χρήσεως 2008 και αναμένεται να συμβάλουν στην ενίσχυση των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου και της Εταιρείας. Και για τα δύο σχέδια έχει διενεργηθεί ο έλεγχος Α’ φάσης για το 50% της επένδυσης – βάσει των δύο επενδυτικών σχεδίων - και αναμένεται εκταμίευση και είσπραξη από την Εταιρεία ποσού περίπου € 430 χιλ., σύμφωνα με το Ν.4399/2016. Συγκεκριμένα:

i. Επενδυτικό σχέδιο ανάπτυξης εφαρμογών λογισμικού με κεντρικό θέμα «Συμμόρφωση προς το Κανονιστικό Πλαίσιο», προϋπολογισμού € **5.089.005**, στο οποίο θα λάβει επιχορήγηση 30% επί του προϋπολογισμού με βάση την υπ’ αρ. πρωτ. 33165/ΥΠΕ/4/00532/Ν.3299/04 απόφαση υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 3299/2004 και την τροποιητική απόφαση 33595/ΥΠΕ/4/00532/Ε/Ν.3299/2004.

ii. Επενδυτικό σχέδιο ανάπτυξης εφαρμογών λογισμικού ERP με προσανατολισμό τον Δημόσιο Τομέα, πληροφοριακού συστήματος Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων και πλατφόρμας ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, προϋπολογισμού € **4.988.349** στο οποίο θα λάβει επιχορήγηση

30% επί του προϋπολογισμού με βάση την υπ' αρ. πρωτ. 17075/ΥΠΕ/4/00641/Ν.3299/04 απόφαση υπαγωγής του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών της εταιρείας ΝΤΙΣΙΖΙΟΝ – ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Α.Ε. στις διατάξεις του Ν. 3299/2004, καθώς η τελευταία έχει απορροφηθεί δια συγχωνεύσεως από τη Unisystems με βάση την απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης υπ΄ αρ. Κ2-18572/31.12.2007.

Μακροχρόνιοι Στόχοι – Προοπτικές

Οι προοπτικές του Ομίλου Unisystems κρίνονται θετικές, τόσο γιατί η πληροφορική στην Ελλάδα αναμένεται να παρουσιάσει γενικότερα ανάπτυξη, όσο και γιατί η Εταιρεία συγκεντρώνει χαρακτηριστικά που την κάνουν να ξεχωρίζει από τις λοιπές εταιρείες του κλάδου.

Οι υφιστάμενες και νέες ανάγκες εκσυγχρονισμού της μηχανογράφησης του Ιδιωτικού και Δημοσίου Τομέα, το Κοινοτικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ 2014-2020), οι απαιτήσεις του μνημονίου, η ενιαία αγορά και το κοινό νόμισμα δημιουργούν νέες συνθήκες ανταγωνισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις αυξάνοντας τις ανάγκες τους για εκσυγχρονισμό των πληροφοριακών τους συστημάτων, δημιουργούν επίσης ένα πλαίσιο ανάπτυξης του ευρύτερου κλάδου της πληροφορικής, όπου θα επωφεληθούν εκείνες οι εταιρείες που θα διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία, εμπειρία και ευελιξία προκειμένου να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες της αγοράς.

Επίσης σημειώνουμε, ότι οι ανεκτέλεστες συμβασιοποιημένες συμβάσεις της εταιρείας μέχρι και το 2020 φτάνουν στο ποσό των € 185 εκ..

Στο πλαίσιο αυτό, τα κυριότερα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του Ομίλου είναι τα εξής:

- Η ύπαρξη τεχνογνωσίας και η συνεχής παρακολούθηση και υιοθέτηση νέων τεχνολογιών που έχουν εφαρμογή στον τομέα της πληροφορικής περιλαμβάνοντας και παράλληλους κλάδους όπως οι τηλεπικοινωνίες κτλ. Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας στον τομέα πληροφορικής οδηγεί τους περισσότερους χρήστες, ακόμα και αυτούς που έχουν στη διάθεσή τους εξελιγμένες μηχανογραφικές υπηρεσίες, σε αδυναμία να συντηρήσουν την απαραίτητη τεχνογνωσία. Η αγορά πληροφορικής απαιτεί όλο και περισσότερες υπηρεσίες από εταιρίες που είναι σε θέση να παρέχουν συγκεντρωμένη αυτή την τεχνογνωσία.

- Η δυνατότητα παροχής ολοκληρωμένων λύσεων, συνδυάζοντας την παροχή όλων των συναφών υπηρεσιών με τον καταλληλότερο κατά περίπτωση εξοπλισμό και λογισμικό που δεν περιορίζεται μόνο σε προϊόντα ενός κατασκευαστή αλλά περιλαμβάνει επίσης τους περισσότερους γνωστούς προμηθευτές του χώρου της πληροφορικής με τους οποίους υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας άμεσες ή έμμεσες.

Έρευνα και ανάπτυξη

Ο Όμιλος, ως πρωτοπόρος στην αγορά του κλάδου Πληροφορικής, έχει υιοθετήσει πλήρως τη φιλοσοφία της σύγκλισης των τεχνολογιών, πληροφορικής και επικοινωνιών επενδύοντας σε έρευνα και ανάπτυξη αλλά και την καινοτομία. Έχοντας φροντίσει να προετοιμαστεί εγκαίρως κατά τα προηγούμενα χρόνια, τόσο ενισχύοντας τον τομέα της Πληροφορικής για την ανάπτυξη επιχειρηματικών λύσεων και εφαρμογών, όσο και υιοθετώντας στρατηγικές τοποθετήσεις στον τομέα των Τηλεπικοινωνιών, είναι σε θέση σήμερα να καλύψει τις περισσότερες σχετικές ανάγκες επιχειρήσεων και ιδιωτών.

Το 2017 ο Όμιλος διαμόρφωσε ένα 5-ετές αναπτυξιακό πλάνο με έμφαση σε νέες λύσεις και προϊόντα, στην καινοτομία και στην προσέλκυση νέων ταλέντων στην εταιρεία. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός αποτελεί συστατικό στοιχείο της στρατηγικής της εταιρείας τόσο για τις εσωτερικές της δομές και διαδικασίες όσο και για τις προτεινόμενες λύσεις προς τους πελάτες της.

Σημαντική επικέντρωση για το 2018, αποτελεί η βελτίωση, αυτοματοποίηση και ομογενοποίηση όλου του κύκλου ανάπτυξης λογισμικού (Application Life Cycle Management) με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας ιδιαίτερα για τα μεγάλα έργα πληροφορικής του εξωτερικού.

Εργασιακά Θέματα

Έχουν εκπληρωθεί όλες οι υποχρεώσεις, τυπικές και ουσιαστικές που υπαγορεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία, όσον αφορά θέματα εργατικά. Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει εργασιακά θέματα. Οι εργασιακές σχέσεις είναι ιδιαίτερα καλές.

Περιβαλλοντικά Θέματα

Έχουν εκπληρωθεί όλες οι υποχρεώσεις, τυπικές και ουσιαστικές που υπαγορεύονται από την Ελληνική Νομοθεσία, όσον αφορά θέματα Περιβαλλοντικά.

Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία διατηρεί ένα υποκατάστημα το οποίο είναι εγκατεστημένο στο Βέλγιο, ενώ τον Αύγουστο του 2016 το υποκατάστημα αυτό δημιούργησε γραφείο αντιπροσώπευσης (representation office) στο Λουξεμβούργο. Τα ως άνω υποκατάστημα και γραφείο αντιπροσώπευσης υποστηρίζουν τη δραστηριότητα της Εταιρείας ιδίως στις χώρες αυτές. Η ανάληψη έργων από Φορείς και Οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία αυξάνεται κάθε χρόνο, καθιστά αναγκαία την ύπαρξη του υποκαταστήματος και του γραφείου στο εξωτερικό, ενώ είναι πολύ πιθανή η έναρξη λειτουργίας κι άλλων υποκαταστημάτων/γραφείων στο εξωτερικό εντός του 2018.

Για το 2018 προβλέπεται η μετατροπή του γραφείου αντιπροσώπευσης στο Λουξεμβούργο σε θυγατρική λόγω των αυξημένων εσόδων, των έργων και του προσωπικού που εργάζεται σε διάφορους οργανισμούς εκεί.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με σκοπό την αντιστάθμιση της έκθεσής του σε συγκεκριμένους κινδύνους.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της

Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου, καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων, όπως ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο κίνδυνος επιτοκίου και ο πιστωτικός κίνδυνος.

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων του Ομίλου γίνεται και σε άλλα νομίσματα με κυριότερο το Δολάριο Αμερικής. Η γρήγορη πληρωμή των προμηθευτών αυτών μειώνει σημαντικά το συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο Όμιλος, προκειμένου να αντισταθμίσει το συναλλαγματικό κίνδυνο, προαγοράζει συνάλλαγμα και συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους. Αναλυτικότερα η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε συναλλαγματικό κίνδυνο την 31.12.2017 και την 31.12.2016 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31.12.2017			
	US $	**Turkish Lira**	**Romanian RON**	**Σύνολο**
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	92	-	1.114	1.2016
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	134	-	924	1.058
Σύνολο	**226**	**-**	**2.038**	**2.279**

	31.12.2016			
	US $	**Turkish Lira**	**Romanian RON**	**Σύνολο**
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	25	15	737	777
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	44	50	723	817
Σύνολο	**69**	**65**	**1.460**	**1.594**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	
	US $	**Σύνολο**
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	92	92
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	134	134
Σύνολο	**226**	**226**

	31.12.2016	
	US $	**Σύνολο**
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	25	25
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	44	44
Σύνολο	**69**	**69**

Τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας σε ξένο νόμισμα, κατά την 31η Δεκεμβρίου της κλειόμενης χρήσης 2017, ανέρχονταν σε USD 60 χιλ. τα οποία αποτιμώμενα σε ευρώ είναι 50 χιλ.

(ii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος δεν έχει στην κατοχή του διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα και, συνεπώς, δεν εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής των χρηματιστηριακών τιμών χρεογράφων.

Ο κίνδυνος, που προκύπτει για την Εταιρεία από μεταβολές στις τιμές αγαθών, είναι αμελητέος.

(iii) Κίνδυνος Διακύμανσης επιτοκίων

Ο Όμιλος δεν χρηματοδοτεί τις ανάγκες του σε κεφάλαια κίνησης μέσω τραπεζικού δανεισμού με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνει τα αποτελέσματά του με χρεωστικούς τόκους και, ως εκ τούτου, να μην επηρεάζεται σημαντικά από τις μεταβολές των επιτοκίων.

Όσον αφορά στη διατήρηση διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα, πολιτική του Ομίλου είναι η διατήρηση του ελάχιστου απαραίτητου ποσού για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων στο νόμισμα αυτό. Στην χρήση 2017 δεν συνέτρεξε τέτοιος λόγος.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρεία παρέχει υπηρεσίες αποκλειστικά σε αναγνωρισμένα και φερέγγυα αντισυμβαλλόμενα μέρη. Είναι πολιτική της Εταιρείας και του Ομίλου γενικότερα όπως όλοι οι πελάτες, στους οποίους παρέχονται υπηρεσίες επί πιστώσει, υποβάλλονται σε διαδικασίες πιστοληπτικού ελέγχου. Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τον επιχειρηματικό κλάδο, με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι υποψήφιοι νέοι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις προεισπράττονται. Ανάλογα με το ιστορικό του κάθε πελάτη και την ιδιότητα του, ο Όμιλος για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του ζητά, όπου αυτό είναι δυνατό, εμπράγματες ή άλλες εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμησή του για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων που εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα πραγματοποιηθούν, αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί. Η πρόβλεψη αυτή εμφανίζεται αφαιρετικά στο κονδύλι του Ισολογισμού «Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις».

Όσον αφορά στον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τις τοποθετήσεις διαθεσίμων, επισημαίνεται ότι ο Όμιλος συνεργάζεται μόνο με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που έχουν υψηλό δείκτη πιστοληπτικής ικανότητας και με τις συστημικές Τράπεζες στην Ελλάδα.

Σχετική ανάλυση της ενηλικίωσης των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνεται στη σημείωση 13.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Κάθε εταιρεία του Ομίλου καταρτίζει καταστάσεις χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και τις υποβάλλει στη UniSystems σε τριμηνιαία βάση, προκειμένου να συνταχθούν προγράμματα ταμειακών ροών και με τον τρόπο αυτό να υπάρχει αποτελεσματική παρακολούθηση της ρευστότητας σε επίπεδο Ομίλου.

Η διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται μέσω της διατήρησης επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και πιστωτικών ορίων με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Οι υπάρχουσες διαθέσιμες αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο είναι επαρκείς, ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Αναλυτικότερα η ανάλυση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας με βάση την ωρίμανσή τους έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
31.12.2017	**<1 έτος**	**1-2 έτη**	**3-5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**Σύνολο**
Δανεισμός	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	40.894	52	-	-	40.946
	40.894	**52**	**-**	**-**	**40.946**

31.12.2016	**<1 έτος**	**1-2 έτη**	**3-5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**Σύνολο**
Δανεισμός	788	-	-	-	788
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	48.640	52	-	-	48.692
	49.428	**52**	**-**	**-**	**49.480**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
31.12.2017	**<1 έτος**	**1-2 έτη**	**3-5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**Σύνολο**
Δανεισμός	-	-	-	-	-
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	40.059	52	-	-	40.111
	40.059	**52**	**-**	**-**	**40.111**

31.12.2016	**<1 έτος**	**1-2 έτη**	**3-5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**Σύνολο**
Δανεισμός	788	-	-	-	788
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	48. 205	52	-	-	48.257
	48.993	**52**	**-**	**-**	**49.045**

(δ) Κίνδυνος οικονομικής συγκυρίας – Μακροοικονομικό επιχειρησιακό περιβάλλον στην Ελλάδα

Οι εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2017 και οι συζητήσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο σχετικά με την εκπλήρωση των όρων του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελλάδας, καθιστούν το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα ευμετάβλητο. Η επιστροφή στην οικονομική σταθερότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ενέργειες και τις αποφάσεις θεσμικών οργάνων στη χώρα αλλά και στο εξωτερικό. Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου, τυχόν αρνητικές εξελίξεις δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την ομαλή λειτουργία της, εφόσον αυτές ισχύσουν για βραχύ διάστημα. Παρ' όλα αυτά η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου.

Πιο συγκεκριμένα ο Όμιλος εξέτασε και επιβεβαιώνει τα κάτωθι:

- Την ικανότητά του να αποπληρώσει ή να αναχρηματοδοτήσει τον υφιστάμενο δανεισμό του, καθώς, αφενός υπάρχουν επαρκή ταμειακά διαθέσιμα, αφετέρου δεν είναι εκτεθειμένος σε σημαντικό βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

- Την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων, δεδομένης της αυστηρής πιστοδοτικής πολιτικής που εφαρμόζει.

- Την διασφάλιση του ύψους των πωλήσεων λόγο της σύναψης μακροχρόνιων συμβάσεων παραγωγής λογισμικών προγραμμάτων και παροχής υπηρεσιών συντήρησης μηχανογραφικού εξοπλισμού και εφαρμογών.

- Την ανακτησιμότητα της αξίας των ενσωμάτων και άυλων περιουσιακών στοιχείων, καθώς ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης της αξίας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική τους αξία δε θα ανακτηθεί.

3.2 Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας του Ομίλου (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους, για να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και για να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου.

Η διατήρηση ή η προσαρμογή της κεφαλαιουχικής δομής μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που καταβάλλονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, της έκδοσης νέων μετοχών ή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων για να μειωθεί ο δανεισμός.

Ο Όμιλος ελέγχει τον κεφαλαιουχικό κίνδυνο με βάση τον συντελεστή μόχλευσης. Αυτός ο συντελεστής υπολογίζεται ως ο λόγος του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των κεφαλαίων (ιδίων και ξένων). Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο των δανεισμού (μακροπρόθεσμου και βραχυπρόθεσμου) μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Οι συντελεστές μόχλευσης την 31η Δεκεμβρίου 2017 και 2016 για τον Όμιλο έχουν ως εξής:

	31.12.2017	**31.12.2016**
Συνολικός δανεισμός (Σημείωση 20)	0	788
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημείωση 14)	(6.442)	(11.756)
Καθαρός δανεισμός	(6.442)	(10.968)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	30.681	36.482
Σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	24.239	25.514
Συντελεστής μόχλευσης	**-26.58%**	**-42.99%**

Η μεταβολή από αρνητικό 42.99% στις 31.12.2016 σε αρνητικό 26,58% του συντελεστή μόχλευσης την 31.12.2017 καταδεικνύει την ουσιαστική απουσία δανειακών υποχρεώσεων κατά τη λήξη της τρέχουσας χρήσης, αλλά με μικρότερο ποσοστό μετρητών, έναντι του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων, από πέρυσι.

δ) Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο Όμιλος διαρκώς βελτιστοποιεί την κεφαλαιακή του διάρθρωση (δηλαδή, τη σχέση μεταξύ δανεισμού και ιδίων κεφαλαίων). Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας του Ομίλου (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους, για να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και για να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου.

Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και λοιπές επιχειρήσεις

Τα πάσης φύσεως αξιόγραφα της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

31 Δεκεμβρίου 2016	*Αξία κτήσεως*	*Απομείωση χρήσεως*	Αξία αποτιμήσεως	*Απομείωση από προηγούμενες χρήσεις*	*% Συμμετοχής*
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις					
Unisystems Nethrlands BV	1.006	(485)	246	(275)	100,00%
Unisystems Cyprus Ltd	2.104	-	99	(2.005)	100,00%
	3.110	**(485)**	***345***	***(2280)***	
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις					
PARKMOBILE HELLAS A.E.	1.284	-	-	(1.284)	40,00%
	1.284	-	**-**	***(1.284)***	
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία					
BriQ Properties A.E.E.A.Π.	4.530	**9**	4.539	-	16,31%
ITEC AE	726	-	-	(726)	34,00%
PROBANK AE	570	-	-	(570)	0,16%
ΠΑΡΚΟ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ	527	(132)	-	(395)	4,43%
CREATIVE MARKETING	693	-	-	(693)	40,00%
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ	10	(10)	-	-	2,47%
	7.056	**(133)**	***4.539***	***(2.384)***	
ΣΥΝΟΛΟ	**11.450**	**(618)**	***4.884***	**(5.948)**	

31 Δεκεμβρίου 2017	*Αξία κτήσεως*	*Απομείωση χρήσεως/εκχώρηση*	Αξία αποτιμήσεως	*Απομείωση από προηγούμενες χρήσεις*	*% Συμμετοχής*
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις					
Unisystems Nethrlands BV	1.061	(176)	125	(760)	100,00%
Unisystems Cyprus Ltd	2.104	-	99	(2.005)	100,00%
	3.165	**(176)**	***224***	***(2.765)***	
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις					
PARKMOBILE HELLAS A.E.	1.284	-	-	(1.284)	40,00%
	1.284	-	**-**	***(1.284)***	
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία					
BriQ Properties A.E.E.A.Π.	4.539	(4.539)	-	-	16,31%
ITEC AE	726	-	-	(726)	34,00%
PROBANK AE	570	-	-	(570)	0,16%
ΠΑΡΚΟ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ	527	-	-	(527)	4,43%
CREATIVE MARKETING	693	-	-	(693)	40,00%
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ	10	-	-	(10)	2,47%
	7.065	**(4.539)**	**-**	***(2.526)***	
ΣΥΝΟΛΟ	**11.514**	**(4.715)**	**224**	**(6.575)**	

Οι λογιστικές αξίες των συμμετοχών υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμες. Η ζημία απομείωσης μίας συμμετοχής καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Ζημία απομείωσης μίας συμμετοχής προκύπτει όταν η αξία κτήσης της υπερβαίνει την εσωτερική λογιστική αξία της συμμετοχής.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Ελήφθη η από 20.02.2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Unisystems Türk Bilgi Teknolojileri Anonim Şirketi (θυγατρικής της θυγατρικής μας «Unisystems B.V.»), βάσει της οποίας ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθάρισης και λύσης της εν λόγω εταιρείας, η οποία καταχωρήθηκε στο οικείο μητρώο του Εμπορικού Επιμελητηρίου της Κωνσταντινούπολης στις 21.2.2018 και η εταιρεία διεγράφη.

Κύριοι Μέτοχοι,

Μετά από τα παραπάνω σας παρακαλούμε όπως εγκρίνετε τις ενοποιημένες και εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσεως 2017.

Καλλιθέα, 30 Μαρτίου 2018

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού
Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος

Ιωάννης Κ. Λουμάκης